

Vol. 12

No. 12

July 2019 to December 2019.

Chanakya

ಚಾಣಕ್ಯ

JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE
(Brought out in collaboration with
UGC-Human Resource Development Centre,
Karnatak University, Dharwad)

Department of Political Science

A Refereed, Bi Annual, Bi Lingual, Peer Reviewed, Journal of Chanakya Alumni Association,
Department of Political Science,
Karnatak University, Pavate Nagar,
Dharwad-580003

THE POLITICAL SCIENCE ASSOCIATION AND CHANAKYA ALUMNI ASSOCIATION

For supporting Curricular and Co- Curricular activities of the Department (Estd. 1959) the Political Science Association was established in 1975. Today the Association is able to carry out most of the activities of the Department. During the past 55 years, thousands of students have passed out of the Department and are well placed in the society. The Alumni established in 2005, under the nomenclature "The Chanakya Alumni Association" is supporting the Department in terms of infrastructure development and academic activities including support to this Journal.

Call for Articles

Chanakya is a refereed bi annual, bi lingual, Peer reviewed journal published from the Department of Political Science to provide a forum for discussion/ dialogue/debate and for exchange of ideas on issues of contemporary relevance. The journal welcomes original, theoretical and insightful writings. It is also open for empirical research articles and case studies etc. Book reviews are encouraged.

However, it must be noted that the journal does not in any way take the responsibility for the opinions expressed by authors through their writings and it will be the sole responsibility of the authors to defend their writings.

There is also a column for readers interaction on issues raised in the articles. All such letters/ dialogues/ debates/ must be addressed to the executive editor or the e mail given.

The journal has no barrier of disciplines. Articles of all disciplines are welcome but should be of general interest.

Note : All articles/letters/ dialogues/ debates will be subject to evaluation by Editorial Board Referees confidentially chosen by editorial board. The decision of the editorial board is final in all these matters.

Editorial Board

Department of Political Science,
Karnatak University, Pavate Nagar, Dharwad-580 003

© 2013. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or copied in any form by any means without prior written permission of the publisher.

The views expressed in this publication are purely the personal judgments of the authors and do not in any way reflect the views of the department or of the editorial board or the executive editor or publisher of the Journal.

All efforts are made to ensure that the published information is correct. The journal or department or the editorial board or the executive editor or publisher is not responsible for any errors caused due to oversight or otherwise.

Published by: Department of Political Science, Karnatak University,
Pavate Nagar, Dharwad-580 003, Karnataka, India

Place of Publication: Department of Political Science, Karnatak University,
Pavate Nagar, Dharwad-580 003, Karnataka, India

Printed at: Image World, Belgaum

Note : Constitution of the Editorial Board shall be the sole privilege of the Chanakya Alumni Association. In case of difference of opinion, in the Editorial Board, majority view shall prevail.

**For Membership of Chanakya Alumni Association and
Application Forms Contact**

Secretary, Chanakya Alumni Association
Department of Political Science
Karnatak University, Pavate Nagar, Dharwad-580 003
Karnataka, India

OR

Download it from website: chanakyaalumni.org

OR

Can be taken from the end of the Journal where an application form is attached

CONTENTS

Sl. No.	Title	Author(s) Name	Page No.
1	Relevance of Gandhian Ideas on Dimension of Rural Development and Gram Swaraj	-Dr. Shripad Kulkarni & Dr. M. B. Dalapati	1
2	Reservations in Promotions – Revived, Reviewed and Revisited	-Ms. Pearl Monteiro	8
3	Management of Dead Bodies in Disaster Situations	-Smt. Vijaya U. Patil	19
4	ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು - ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳು	ಶ್ರೀಮತಿ ತಾರಾಮತಿ ನಾಕೋಡ್	31
5	ಅಂತರ್ಗತ ಸ್ವತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಪರಿಸರ - ಸಮಸ್ಯೆಗಳು'	-ಶ್ರೀಮತಿ ತಸ್ಲೀಮಾ ಎಂ. ಜೋರಮ್	36
6	ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ವಲಯದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ನಂತರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ - ಒಂದು ಪಕ್ಷಿ ನೋಟ	-ಡಾ. ತೆರೆಜ್ ಪಿರೇರಾ	45
7	ಸೇವಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆ ಪ್ರಭಾವ	-ಡಾ. ದಿಗಂಬರ್ ಕುಲಕರ್ಣಿ	56

From the Editor's desk....

Dear Readers,

Our efforts at publishing a standard journal with qualitative printing, peer review and in a bilingual language has not been easy. Yet we have travelled this far to live up to our believed principles - offering a qualitative reading for academics. In this effort of ours we sincerely acknowledge the funding by ICSSR who after appreciating the quality of the journal both in terms of content and presentation and the methodology of selection of papers volunteered to help us. It is our privilege to be associated with such a niche organization.

Our efforts at getting the recognition by UGC under the CARE journal are yet not materialized. Our preparations though are complete in that direction hopes to fully go online from the 15 volume onwards. This project of ours has taken more time than expected. Probably from our 15th volume we may go online for submissions, review and availability of the printed journal online. In all these efforts we acknowledge the support of Mr. Shivanand of E-Technology, Dharwad and Mr. Ravi Vishwagnya of Artech, Dharwad but for whose help and support we would not have walked this far. Despite all these achievements the painful effort that hurts a good academic journal is its readership. We honestly feel that we are not yet recognized for our efforts by our readership. May be we are not too good at our marketing strategy either.

In this regard we have designed a plan to prepare a pamphlet to circulate online to all the colleges affiliated to various Universities within and outside Karnataka and on the Chanakya Alumni website. In this regard, we would like to call upon and request our alumni of our Department of Political Science and friends of this journal to help us take our efforts in a market spree and get us subscribers so that the journal can have a longer life. Apart from readership, we also need plagiarism free articles which do not attract copyright laws by the authors, activists and academicians from all disciplines. This is required because no professional journal can sustain or survive without the input from the academics. In this journal, we have given space to translated articles written by the teacher participants of the Refresher Course in Business Studies conducted during 2018-19. However, this has not excluded scholarly publications of regular research papers.

encourage academics to write and publish. At this stage once again I cannot but resist expressing my gratitude to the sincerity and hard work of Ms. Deepa Matti in consciously working towards the success of the journal.

My Editorial team has been with me all through these ups and downs. My research Scholars - now my colleagues as Teaching Assistants in the department of Political Science and Public Administration Dr. Basappa Athani, Dr. Jagadish B.Gouda, Dr. C. V. Malipatil, Dr. Ratna N. Mareppagoudra and Dr. L. N. Badakariyappanavar have all been doing their bit for the journal and the Alumni Association. All I am looking for is a chain of helping hands to come together to celebrate the success of twelve issues of 'Chanakya Journal of Political Science' without compromising its quality and standards in matters of publication. I am sure more help will flow in the days to come to make this a success story.

Looking forward for your extended help in future too

Thanking you.

Dr. Harish Ramaswamy
Executive Editor,
On behalf of the editorial Board

Relevance Of Gandhian Ideas On Dimension Of Rural Development And Gram Swaraj

Dr. M. B. Dalapati

Department of Political Science
Karnatak Arts College, Dharwad

Dr. Shripad Kulkarni

Assistant Professor
University College of Arts Tumkur
Email: smk.991@gmail.com

Abstract

India is a country of villages and without development of village and rural – upliftment the dream of overall progress of the country will be insignificant. Even today nearly one third of the rural poor subsist in poverty and there remained an acute shortage of basic in facilities such as housing, drinking water and roads in rural areas. In this connection, Gandhian philosophy of rural development and rural reconstruction has a great importance because his idea was based on his understanding of the Indian society.

(Keywords: Village, development, construction, rural, panchayat, community.

Introduction- land, People and languages:

Mohan Das Karamchand Gandhi was dominant figure on the Indian Socio-political scene for nearly three and half-decades that are from the 1914 till his death in 1948 During this Period, though his ideas and action, he played the multiple roles of, a leader of a Mass movement for political freedom, reformer for equality of women, crusader against untouchability, Promoter of Hindu-Muslim Unity, Champion of non-violence, peace and human rights and organizer and thinker of Rural Development and Gram Swaraj. While performing these roles, he swayed the people the Congress, the reformer and nationalist movements in a way, which no other leaders of India could do.

Gandhian thoughts and economic ideas are really good to apply in this 21st Century to solve the current puzzle of development syndrome of the country. The united Nation’s resolution to commemorate Gandhiji’s birthday, 2nd October as the international Day of non-violence is a big tribute and recognition of the relevance of Gandhian economic philosophy in trouble torn world and India. In this context the objective of this paper is to examine the Gandhian Ideas on rural development and Gram Swaraj.

India is a country of villages and without development of village and rural – upliftment, the dream of overall progress of the country will be insignificant. Even today nearly one third of the rural poor subsist in poverty and there remained an acute shortage of basic facilities such as housing, drinking water and roads in rural areas. In this connection, Gandhian philosophy of rural development and rural reconstruction has a great importance because his idea was based on his understanding of the Indian society and hence on the village system. Taking about the importance of village, he wrote in 1936, I would say if the village perishes, India will perish, too. He was aware of the realities of the village life and knew the plight of the half starved marks of India. He often acknowledged the same in his vivid description of Indian villages.

His concept of rural development is a comprehensive one, emphasizing on the economic, political, social, educational and ecological and spiritual dimensions. He ceaselessly insisted on a pattern of village life, which will be man-centred and non-exploiting. The Government of the village will be conducted by the panchayat of five persons annually elected by the villagers. Such an ideal society, he stated is “necessarily highly cultured because every man and woman in the society knows what he or she wants and also no one should want anything that others could not have. Gandhiji preferred decentralized village economy system in India.

The decentralized village economy should provide full-employment to all on the basis of voluntary co-operation and work for achieving self – sufficiency in its basic requirements of food, clothing and shelter. In short, it can be said that Rural Development, according to Gandhiji, should not be merely concerned with raising the standard of living of village folk, through that was important but with the laying of the basis for peace, justice and for all becomes important. The course of untouchability, intoxicating drinks and drugs will not exit. Women will enjoy the same rights as men. A country in which women are not honoured cannot be considered as civilized. Gandhiji encouraged the women to join politics with man and also wanted women to be independent of their thinking. People in villages will not live in dirt and darkness as animals. No one will wallow in luxury. The village community should take up the responsibility for providing work to all able bodied people and every one will have to contribute his quota of manual labour.

Affluence of the people was, not in Gandhi’s mind. He believed that there was sufficient to meet the needs of all the people, but not the greed. His idea was based on the spirits of self-help. He initiated work connection with village hygiene and sanitation spinning education and modern methods of agriculture, considering his understanding of the existing problems and resources of the village. His concern was also to create awareness among them of the intrinsic value of resources in their environment. He considered, that they type of development, Europe had achieved, was the result of a systematic colonization and exploitation of both people and nature. In addition, it had contributed to imbalance in the levels of development of different

areas, monopolization of benefits by a few families, an increase of poverty and violence. He therefore, rejected not only supportive mechanisms of development seen as bureaucracy, technology, elitist education, but also the whole idea of development as conceived by the builders of the western industrial society. It is significant that, while talking about rural development, and emphasizing on the quality of life and interdependence of individuals, Gandhi never ignored the possibility of conflict arising out of opposite interests in the individual and collective goals or between the present and future welfare and the local and universal welfare even in rural reconstruction work. He accepted the possibilities of existence of such conflicts and believed that they can be resolved through peaceful, non-violent means.

Truth, non-violence, freedom, equality, full-employment, bread labour, trusteeship, decentralization, Swadeshi and co-operation were perceived as cardinal principles for Rural development. Talking specifically about an ideal village, wherein he outlined the objectives of rural development based on the activities named as “constructive programme. “Gandhiji viewed on constructive programme as the only programme which can help in rural development and thereby, in building up the nation non-violently from the bottom upward, despite its several limitations. Furthermore, it can revive all that is good in old traditions and rebuild the social life on sound, and scientific and spiritual values and finally results in gram Swaraj. The constructive programme. As suggested by Gandhiji, for the constructive programme as suggested by Gandhiji, for Rural development and Gram swaraj has been given blow:

1. Establishing communal unity by promoting better understanding especially between the Hindus and Muslims. Communal unity means an identification with the each and every individual inhabiting this sub-continent irrespective of caste and colour. This also enjoined as much or even more regard for others religions than they had for their own.
2. Abolition of untouchability. He espoused the cause of untouchability not because of political reasons but because of natural inclinations.
3. Introducing prohibition through the efforts of doctors, women and students and by promoting recreational facilities.
4. Establishing Economic Equality.
5. Establishing Khadi production centers in each of the village of India, covering family and every aspect of the production of distribution processes, from growing the cotton to the marketing of finished produced.
6. Improving traditional village skills and development of others village, agro and animal based industries, hand grinding, hand pounding soap-making, paper-making, matchbox-making tanning and oil pressing on mutual help basis to attain self sufficiency in food and clothing.

7. Improving livestock along with the development of agriculture.
8. Introducing new or basic education in every Indian village, to transform village children into model villagers as well as to change the attitude of the people towards physical labour, etc.
9. Organizing adult education.
10. Promoting the education of health and hygiene. This involves detail programme including thinking of the purest thoughts, breathing of fresh air establishing a balance between physical work standing and sitting erect, being neat and clean, and control over quality and quantity of food. Such education should be imparted independent of the government by the family and village community.
11. Improving village sanitation.
12. Emancipating women.
13. Organizing the peasantry for improvement of their condition and the achievement of their rights through non-violent meant.
14. Organizing labour with a non- political purpose on a local basis. This is important because labourers are trustees of labour force which is a great wealth.
15. Uplifting the advises of aboriginal tribes.
16. Organizing student services on a non-political basis.
17. Caring and rehabilitation for the lepers.
18. Promoting panchayati Raj. Gandhi strongly advocated the decentralization of political and economic power in favour of more or less sufficient and self-governing village panchayathi

Voluntary actions formed the key in Gandhiji's idea of Rural development. He believed that efforts for rural development should come from within the people and should be independent of the government; otherwise it will result in perpetual dependence. Consequently, the efforts for rural upliftment should be initiated, managed and organized by the people themselves.

Realizing the importance of voluntary action for rural development work, he appealed to his admirers and followers to settle in villages and initiate the above mentioned programmes. In response to his call, a large number of people settled in villages by forming groups and devoted their might for the reconstruction of society. These in course of time. Came to be known as "constructive programme workers." The number of these workers now will be about a few thousands considering the number of organizations engaged in Gandhian constructive programme including the organizations working for Khadi and village industries. The workers are engaged in various activities suggested by Gandhi however the majority are engaged in Khadi and village industries.

Gandhian economics stressed on development of cottage and rural industries for better use of labour and decentralization of small units of production. Sine every Indian needed cloth of 13 yards per year. He emphasized in development of Khadi industry which refers to decentralization of production and distribution for the necessities of human life. He believed that Khadi Industry will save millions of people from starvation and would supplement the earning of the poor people. He advocated the use of Charkhas which was simple in operation of large scale industrialization which was not in favour of large socio-economic evils. Gandhiji wanted to promote labour-intensive techniques of production for generating employment for rural people. This economic philosophy of Gandhiji has lot of relevance to present day economic problems of India.

An effort by Gandhi Smarak Nidhi, new Delhi revealed that there were 1000 Gandhian organizations excluding the Khadi agencies during the end of 60s. This number must have increased several fold now considering the importance gained by voluntary agencies as partner in the process of development.

These achievements were not the results of one day. The factors which had contributed to their achievements are the originations emphasis on individual with balanced independence, decentralization, developments of programmes based on proper planning taking into account the needs of the people and resources available in the area and in focusing people's involvement and participation at all levels.

Gandhi visualized the village people as self sufficient in his village panchayat system. He holds the view of the maximization of social welfare and for this he gives prime importance to the welfare of the individuals by reducing inequalities in income and wealth. According to Gandhiji every person should be provided with bare minimum necessities, i.e. food, shelter and clothing. Concentration of wealth to a few groups of people certainly will shatter the dream of the society which will be socialist in nature Gandhiji is in favour of the self-sufficient village economy where the villages will be the independent economic units. In the agriculture that techniques will be adopted, which will not deplete the soil and pollute the environment? For this farmers should use eco-friendly production techniques by using lesser and lesser amount of fertilizers, insecticides and pesticides. He prefers well irrigation instead of larger hydro-electric projects since this will lead to exploitation. As regards the ownership of landholding, Gandhi is against the Zamindari system and ownership of land should go to the actual tillers of the soil. He also viewed that there should be communal ownership of land for balanced cultivation and the surplus land, if any must be distributed to the rest of the village communities.

Gandhi gave the utmost emphasis on decentralization of power in order to develop a real democracy. This decentralization was capable of assuring self-reliance at the lowest level, in the villages' one hand and of ending dependence in economic share on the capitalists and the landowners on the other, it also resolved to a participation or each and every in political control.

Giving it the name of 'gram-Swaraj', he says, My idea of Gram-swaraj is that it is a complete republic, independent of its neighbors for its own vital wants and yet inter dependent for many others in which dependence necessary. Every village's first concern will be to grow its own food crops and cotton for its cloth. As Already Mentioned, Gandhi Primarily talked about self-reliance at the lowest level which would unburden the common man from economic dependence and at same time ensure him good health. Thus, his approach was to adopt integrated approach for overall development of Rural India.

The concept of Gram swaraj development by Gandhiji was actually realized in India when decentralization of power was made to empower Gram Panchayat after the 73rd Constitutional Amendment Act. Gandhian economics clearly stated that every village should be its own republic which must be independent of its neighbours for own vital wants and interdependent for many others. This concept came out in the writings of Gandhiji in 1942. His concept of Gram Swaraj clearly implied that each village should be self-reliant by making provisions of all necessities of life such as food, clothing, clean water, housing, sanitation, education, etc.

In the framework of Panchayati Raj or Gram swaraj, the public opinion will be foremost, the justice will be speedy and without cost, and in this way, the justice will be speedy and without cost, and in this way, the disputes will be settled within the sphere of non-violence by co-operation. Naturally, in such a work, the police or army will not be required. In fact, Gandhi must have realized the democracy in Panchayati Raj of his dreams. It was Gandhi's firm belief that India was capable of leading the world for the formation of true democracy, and it has been a country of diversity in unity and unity in diversity. We need such an integrated approach and the village Panchayati system.

If we closely look at Indian Planning it can be observed that all plans have tried to realize Gandhiji's concept of Gram-Swaraj Particularly after 1970 through various rural development programmes. The Bharat Nirman Yojana to deal with rural India as another sincere effort made by the tribute to Gandhiji. It ends at building of strong rural India by strengthening the infrastructure in six areas such as irrigation, rural electrification. The economic ideas of Gandhiji were also reflected in the historic National Rural Employment Guarantee Scheme (NREGS) of September 2005. The Government programme of strengthening the capacity of Gram Sabha for better rural governance was the original idea reflected in Gandhian Economics. This reaffirms the relevance of Gandhian economics because Indian is still looking a head to achieve the target set by Gandhiji in his model of Gram Swaraj.

Conclusion

Relevance of Gandhian ideas on dimension of rural Development and Gram Swaraj are reflected in our Five years plans and Rural Development Programmes. 11th Five years plan have taken place in the Socio-economic and political life of the people in villages. The economic principles of Gandhian economics is very different from

traditional economics and was quite logical and practicable. There is a strong relationship between Gandhain and socialism because his ideas of Sarvodya are reflected in Indian Socialism. Gandhian Economics is reactionary in its outlook but it is more suited and relevant for economic progress of our country.

Notes and References:

1. Gour, P.p. (2008), The path of Mahatmas Gandhi, Yojana, January.
2. Jhingan, M.L and others (2006), History of Economics Thought.
3. Pathak, R. (2007), is Gandhi Dead, Yojana, March.
4. Roy Chowdhary, Supriya, 2002, Globalization and Decentralization, The Hindu dated January 05,2002.
5. Images of village Community, 1972, C.J.Dewey.
6. M.K. Gandhi, Young Indian, 27.08.1931.
7. Gandhian Approach to rural Development, Kurukshetra, Oct. 1994
8. Gandhian Values and 20th Centuary Challenges, Govt. of India Publication New Delhi.
9. Relevance of Gandhiji in 21st Century, Kurukshetra, Vol. 55, No.12.

RESERVATIONS IN PROMOTIONS – REVIVED, REVIEWED AND REVISITED

-By Pearl Monteiro

Introduction

Heated discussion in the Lok Sabha in recent days over the Supreme Court decision on reservations in promotion has finally led the central government to declare that it will be discussed at the highest level.

This fiat comes after the opposition ruckus on the Supreme Court decision on 7th February 2020 in Mukesh Kumar v. State of Uttarakhand , a case which the Honourable Court has declared un-reportable, which categorically stated that reservation in promotions is not a fundamental right. The Honourable Social Justice Minister, Shri Thaawar Chand Gehlot assured that the government will take necessary action .

On the 7th of February 2020, the honorable apex court of India declared that Articles 16 (4) and 16 (4-A) of the Constitution of India are bare enabling provisions and they definitely do not confer fundamental right to any claim for reservations in promotion .

The learned division bench consisting of Justices L. Nageswara Rao and Justice Hemant Gupta stated a mandamus cannot be issued by the Court to the State to collect quantifiable data relating to inadequacy of representation of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes in any public services.

Shri Chandrashekhar Azad, the Bhim Army Chief later filed a review petition in the Supreme Court against its above mentioned verdict which categorically held that there was no fundamental right to claims of reservation in promotions.

The petition stated that the verdict suffered from "error apparent on record" as it violated the principles of equality in opportunities under Articles 16(1) and 16(4) of the Constitution, and the principles in the judgments of Constitution Benches in M Nagraj and Jarnail Singh cases.

Caste System in India: The Ancient Scenario

All human beings are born ...
equal in dignity and rights.

Many years have passed since these words were enshrined in Article 1 of the Declaration of Human Rights adopted by the General Assembly of the United Nations . The world has progressed a great deal since then. But, unfortunately, neither in the God-created 'first-world' nor in the man's creation - 'the third world' - does anything substantial seem to have been done to give effect to these words

Steeped in an ancient culture dating back to thousands of years frequently invaded by men of different races and religions, India and Indians stood out as a unique example of a multi-racial, multi-lingual and multi-religious society. The caste system of India is probably one of the most ill understood entities known. It is also the source for differing emotions, actions, reactions and behaviorisms among different people for a plethora of reasons and even non-reasons.

The word 'caste' is the English language translation of the Portuguese word 'casta' which literally means 'breed or lineage'.

Caste may be defined as a hereditary, endogamous, usually localized group, having a traditional association with an occupation and particular position in the local hierarchy of castes. Relations between castes are governed, among other things, by concepts of pollution and purity and generally maximum commensability occurs within the caste.

The caste system is unfortunately one of the most unique features of Indian social life and also one of the most persistent, which has evaded the various attempts to eliminate it right to the ages including contemporary times when resonance has been taken to social legislation. The status of an individual is determined by the social status of the group in which he is born. Nothing could alter this, neither education, nor wealth, neither success nor failure. A man is born into a caste and dies in it. His individual efforts do not alter his position.

The Law of Manu gave the religious sanction to this discrimination. Over time, the Varna castes thus became as follows, namely,

- i. Brahmin
- ii. Kshatriya
- iii. Vaishya, and
- iv. Sudra

When the Portuguese arrived in India in 1498, they found what was to them, a perplexing system of stratification and discrimination prevailing amongst the people of India. Unable to explain this system to their rulers in Portugal, the first Portuguese seafarers to India called it 'casta'.

Historically, there had been many anti-caste movements in India. Buddhism and Jainism were expressions of rational and humanitarian social vision. However, such movements were unable to disturb the existing economic system and hence could not ameliorate the condition of the downtrodden classes.

The genesis of the special status accorded to the scheduled castes under the Constitution can be traced as far back as the first few decades of the 20th Century when British education and administration led to introspection among many forward thinking individuals in the country. Educated members realized the inadequacy of mere social, moral or religious work in the emancipation of the community.

The term "Scheduled Caste" is a bit of legal jargon developed by the British, as was the theory behind it. The term was first adopted in 1935, when the lowest-ranking Hindu castes were listed in a "schedule" appended to the Government of India Act for purpose of statutory safeguards and other benefits.

Concept of Protective Discrimination

The concept of reservation and giving special status to the depressed classes are directly attributed to Dr. B. R. Ambedkar who had a crucial role in formulating the constitution. He had said, "If all these communities are to be brought up to the level of equality, then the only remedy is to adopt the principle of inequality and to give favored treatment to those who are below the level".

The scheduled castes and scheduled tribes have been suffering from time immemorial for no fault of theirs. They have been highly neglected and left far behind in the race for rapid development. Wherever these downtrodden people live, they are faced with a number of problems- socio-politico-economic or ritual. The extreme economic backwardness, social retardation and virtual stagnation have aggravated the situation for ages and pushed the SC and ST masses to large-scale exploitation. Proper social and economic status is very vital to progress in a caste-ridden society like ours. It is because of this than the SC and ST have no major say in the politico - ritual activities.

The policy of compensatory discrimination is premised on the understanding that, in a regime of formal equality and open competition, members of a previously victimized group, burdened by accumulated disabilities, will fall further behind (or gain too slowly). The solution is to draw a line between the realism of formal equality and a separate zone of compensatory preference. In this protected zone, the former victims can nourish their accomplishments and enlarge their capabilities until the day that the protective barrier can be lowered and the special protections abandoned.

Protective discrimination is but one of the three ways in which government attempts to deal with the problems confronting the scheduled castes. First, there are several constitutional and other legal provisions, which remove discriminations against untouchables and grant them the same rights as other citizens. Second, general development and welfare programs to aid landless agricultural, municipal slum dwellers, or other low-income groups benefit Schedule Caste individuals since they are found in large numbers in such populations. In these programs the criteria of eligibility for benefits vary with the kind of benefits involved. To such criteria the third alternative adds another criterion of eligibility-caste membership, which protect the scheduled castes' interests by making other persons ineligible. That is all it does, for benefits of the third type are not automatically given to anyone. The jobs, scholarships, loans and grants must still be applied for on the proper forms, and the applicant must present evidence that he possesses the minimum qualifications prescribed for them. In addition, he must present proper written certification that he

belongs to one of the castes on the schedule, a requirement that protects his right to be considered for the benefit by making non-members ineligible.

Another major feature of the system is that it is by definition temporary and supposed to last only as long as it is needed. In theory, the protective caste criterion is used to ensure members of the lower castes a share of power and opportunity for advancement until they can hold their own without it. However, no guidelines have been established for determining when this goal has been reached and the only provision with a legal time limit on it has been extended each time it was about to expire.

This protective policy harbors an ironic tension, for the conditions of victimization that invite compensatory treatment are not distributed neatly in an all or none fashion, but are matters of degree. The range of variation among beneficiaries invites gradation or modulation to make benefits proportionate to need.

The last many years have seen these provisions being implemented in various facets of life; but not without protest, therefore there is a crying need to evaluate the effect of these reservations.

This article presents an attempt to review some of the key judgments of the honourable supreme court on promotions.

Reservation in Promotion: The Judicial Perspective

In *General Manager, Southern Railway v A Rangachari*, constitutionality of the circulars issued by the Railway administration which provided reservations for Scheduled Castes / Scheduled Tribes in promotions was challenged. The hypothesis was that Article 16(4) of the Constitution does not refer to promotions and that it is covered direct recruitment only. The High Court of Madras agreed with this premise. Its judgment states that the word "appointments" in clause (4) does not refer to promotion and moreover that the word "posts" in the said article referred to posts outside the cadre specified.

In appeal, the Supreme Court over turned this decision. Some points emphasized are :

- I. Matters of employment include promotion to a selection post.
- II. Equality of opportunity is guaranteed by Art.16 (1) to all citizens in service in regard to promotion also.
- III. Before the State exercises the powers permitted in Art.16 (4) it must be convinced that the backward class of citizens is not adequately represented in the service concerned.
- IV. The above could alternatively refer either to the numerical inadequacy of representation or the qualitative inadequacy of representation.
- V. The advancement of the socially and educationally backward classes involves adequate representation in selection posts in the services and not merely adequate representation in the lowest posts.

In *State of Punjab v. Hiralal*, the Supreme Court following Rangachari, upheld the validity of a Government order in Punjab which provided for reservations in both promotions as well as in initial appointment.

Another oft cited judgment of the honourable supreme court which does not strictly deal with reservation in promotions is *N M Thomas v State of Kerala*. This case regards a concession granted by Government to SC/ST members in departmental promotions. State of Kerala amended its service rules granting members of SC/STs an exemption from appearing in a departmental examination for promotion. The amendment was upheld. The majority opined that Article 16(4) was not in the nature of an exception, but was a facet of equality enshrined under Articles 14 and 16(1) of the Constitution. "The rule giving preference to an unrepresented or under-represented backward community does not contravene Art.14, 16(1) or 16(2)", held the Court.

In 1990, in *Secretary Sh K S Badalia & Others v. Union of India & Others* in a question of reservations in promotions in banks The Apex Court decided that the reservation is available and to be applied in the selection methods of promotions of Group-A/Class-1 Officers up to the highest (General Manager) level and the Government of India has erred in not implementing the reservation to SC & ST Officers since 1st January 1978, the date on which the policy of reservation in promotions was introduced/implemented in Public Sector Banks. This judgment, however, was implemented only in Syndicate Bank up to April 1993.

The momentous decision of *Indra Sawhney v Union of India* has declared categorically that there are absolutely No reservation in promotions.

The nine-judge constitutional bench of Supreme Court in *Indra Sawhney v. Union of India*, also known as Mandal Commission case, allowed the application of reservation policy to Other Backward Classes (OBCs), but decided that reservation, under Article 16(4), will not extend to subsequent promotion in employment.

Among various questions pertaining to on reservation, the Court also debated specifically:

" Whether clause (4) of Art.16 provides reservation only in the matter of initial appointments / direct recruitment or does it contemplate and provide for reservations being made in the matter of promotion as well?"

Finally, the decision was reservation only applies at the initial stage of entry but is irrelevant at the stage of promotion. The majority overruled Rangachari. The Court appeared concerned with efficiency of administration. Honourable Court opined: "crutches cannot be provided throughout one's career".

To quote the Court

"While it is certainly just to say that a handicap should be given to backward class of citizens at the stage of initial appointment, it would be serious and unacceptable inroad into the rule of equality of opportunity to say that such a handicap should be provided at every stage of promotion throughout their career. That would mean creation of a permanent separate category apart from the mainstream a vertical division of the administrative apparatus. The members of reserved categories need not have to compete with others but only among themselves. There would be no will to work, compete and excel among them. Whether they work or not, they tend to think, their promotion is assured. This in turn is bound to generate a feeling of despondence and 'heart burning' among open competition members. All this is bound to affect the efficiency of administration.

Putting the members of backward classes on a fast track would necessarily result in leap frogging and the deleterious effects of "leap frogging" need no illustration at our hands. At the initial stage of recruitment reservation can be made in favour of backward class of citizens but once they enter the service, efficiency of administration demands that those members to compete with others and earn promotion like all others; no further distinction can be made thereafter with reference to their "birth mark", as one of the learned Judges of this Court has said in another connection. They are expected to operate on equal footing with others. Crutches cannot be provided throughout one's career. That would not be in the interest of efficiency of administration nor or at in the larger interest of the nation".

Even though the learned Court decided that Art.16(4) does not permit reservations in promotions , it did not upset the promotions already granted under the scheme of reservations. In other words the operation of the decision was prospective.

Constitutional Amendments to nullify IndraSawhney on promotions

In 1995, the Parliament, nullified the decision of IndraSawhney , by adding Article 16(4)(A), thereby, enabling the state to enact laws providing for reservation in promotion for Scheduled Castes and Scheduled Tribes

Following the amendment, the Supreme Court in Virpal Singh and Ajit Singh (II) did not allow consequent seniority for employees promoted via reservation.

In Ajit Singh And Ors v. State Of Punjab And Ors (this judgment which, for convenience will be called Ajit Singh II) the supreme court was concerned with the limited question as to whether Union of India v. Virpal Singh and Ajit Singh Januja (I) v. State of Punjab , which were decided earlier favouring the general candidates are to be upheld or whether the later detour made in JagdishLal v. State of Haryana contra the general candidates, is to be followed.

The Supreme Court decided that the reserved category roster point promotes will not be allowed to count their seniority in the promoted category from the date of

their appointment to the promoted post, as against the general candidates who were senior to them earlier in the lower rung and who were later promoted. Even if the senior general candidate reaches the promotional level later he will be treated to have retained his seniority. Supreme Court further upheld Virpal and Ajit Singh decisions but stated that Jagdishlal was not correctly decided.

Thus the catch-up rule propounded in Virpal Singh, was to maintain the level of seniority, between general and reserved incumbents, at the higher level as per the lower level, if an incumbent got promoted by means of reservation.

However in 2001, consequent seniority for the beneficiaries of reservation in promotion was introduced.

Article 16(4)(A) now reads:

"Nothing in this article shall prevent the State from making any provision for reservation in matters of promotion, with consequential seniority, to any class or classes of posts in the services under the State in favour of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes which, in the opinion of the State, are not adequately represented in the services under the State."

Article 16(4)(B) in 2000 introduced the carry forward principle. Any unfilled reserved post will be carried forward to the next year and will not be counted in determining the fifty percent ceiling on reservations.

Quantifiable data showing backwardness and inadequacy of representation needed for reservation in promotions: M Nagaraj

The validity of the Constitutional Amendments which introduced Articles 16(4)(A) and 16(4)(B) were challenged vis a vis the basic structure. However, the Supreme Court in *M. Nagaraj v. Union of India* decided these amendments are valid and do not violate the basic structure.

"The impugned constitutional amendments by which Articles 16(4-A) and 16(4-B) have been inserted flow from Article 16(4). They do not alter the structure of Article 16(4). They retain the controlling factors or the compelling reasons, namely, backwardness and inadequacy of representation which enables the States to provide for reservation keeping in mind the overall efficiency of the State administration under Article 335. These impugned amendments are confined only to SCs and STs. They do not obliterate any of the constitutional requirements, namely, ceiling limit of 50% (quantitative limitation), the concept of creamy layer (qualitative exclusion), the sub-classification between OBCs on one hand and SCs and STs on the other hand as held in *Indra Sawhney*, the concept of post-based roster with inbuilt concept of replacement as held in *R.K. Sabharwal*".

The Court held the State is not duty bound to make any reservation for scheduled caste and scheduled tribe in promotions. The Court qualified the granting of reservation in promotion. It was decided that State has to collect

"quantifiable data showing backwardness of the class and inadequacy of representation of that class in public employment in addition to compliance of Article 335(which speaks of efficiency in administration)". It was further reiterated that any such reservation cannot cross the fifty percent ceiling nor violate the creamy layer or unduly extend the reservation indefinitely.

It is pertinent to observe that the Supreme Court in its judgment declared that the test of "creamy layer" is applicable even to scheduled castes and scheduled tribes. In the words of the Court :

"The ceiling-limit of 50%, the concept of creamy layer and the compelling reasons, namely, backwardness, inadequacy of representation and overall administrative efficiency are all constitutional requirements without which the structure of equality of opportunity in Article 16 would collapse..."

The State is not bound to make reservation for SC/ST in matter of promotions. However if they wish to exercise their discretion and make such provision, the State has to collect quantifiable data showing backwardness of the class and inadequacy of representation of that class in public employment in addition to compliance of Article 335. It is made clear that even if the State has compelling reasons, as stated above, the State will have to see that its reservation provision does not lead to excessiveness so as to breach the ceiling-limit of 50% or obliterate the creamy layer or extend the reservation indefinitely..."

Without doubt Nagaraj (supra) has, unequivocally, decided that the State is bound to collect quantifiable data depicting backwardness of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes before allowing reservations in promotions.

However in Jarnail Singh v. Lachhmi Narain Gupta the Supreme Court ruled that there cannot be an insistence on pre collection of quantifiable data of backwardness before allowing reservation in promotion to scheduled castes and scheduled tribes. Such fiat contradicts Indra Sawhney case.

"The conclusion in Nagaraj (supra) that the State has to collect quantifiable data showing backwardness of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes, being contrary to the nine-Judge Bench in Indra Sawhney (1) (supra) is held to be invalid to this extent",

The bench upheld Nagaraj regarding use of "creamy layer" test to scheduled castes and tribes.

"when Nagaraj (supra) applied the creamy layer test to Scheduled Castes and Scheduled Tribes in exercise of application of the basic structure test to uphold the constitutional amendments leading to Articles 16(4-A) and 16(4-B), it did not in any manner interfere with Parliament's power under Article 341 or Article 342. We are, therefore, clearly of the opinion that this part of the judgment does not need to be revisited"

In 2019, in *BK Pavitrav. Union of India* decision Supreme Court upheld the constitutionality of the Karnataka Extension of Consequential Seniority to Government Servants Promoted on the Basis of Reservation (to the Posts in the Civil Services of the State) Act 2018.

This Act ensures consequential seniority to incumbents of Scheduled Castes and Scheduled Tribes promoted via the reservation policy of the State of Karnataka.

In the latest case of *Mukesh Kumar v. State of Uttarakhand* (2020) the Supreme court held No fundamental right to reservation in promotion. The presumed upheaval in this case deals with reservations in promotions of scheduled castes and tribes for the job of assistant engineer (Civil) in the Uttarakhand government's Public Works Department.

The Uttar Pradesh Public Services (Reservation for Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Classes) Act, 1994 initially provided for reservation. Section 3(7) of the impugned Act declared that the government orders permitting reservations in promotions, which were in force in 1994, at the time of commencement of the Act would continue to operate *mutatis mutandis*, until repealed.

When Uttarakhand was created in 2001, the said Act substantially applied to it. The Act was struck down by the High Court.

A committee was collated by the government to honour the mandate of Article 16 (4A). The task of the committee was to collect quantifiable data depicting backwardness of the scheduled communities in Uttarakhand and their negligible their representation in public posts.

In 2012, the relevant state government declared filling up of all posts without any reservation allowance. This was questioned in the high court.

The Uttarakhand High Court then negated the State's 2012 decision in April 2019. A review petition was filed in the high court, which recognized that Article 16 (4A) is a mere enabling provision. However the state government was directed to collate quantifiable data on inadequacy of representation of SCs and STs in state services, and then take a call providing reservations in promotions.

This decision was challenged in the Supreme Court. The Supreme Court, upheld *Suresh Chand Gautam v State of U.P.* and refused a mandamus to the state to collect quantifiable data regarding representation of the scheduled castes and tribes. The Supreme Court approved and reiterated *Ajit Singh* case that reservation is not a fundamental right. Most importantly, the Supreme Court has auto limited its own power of judicial review when it stated:

"Even if the under- representation of Scheduled Castes and Schedules Tribes in public services is brought to the notice of this Court, no mandamus can be issued by this Court to the State Government to provide reservation in light of the law laid down

by this Court in C.A. Rajendran (1968) and Suresh Chand Gautam (2016)...

The State is not bound to make reservation for Scheduled Castes and Scheduled Tribes in matters of promotions. However, if they wish to exercise their discretion and make such provision, the State has to collect quantifiable data showing inadequacy of representation of that class in public services."

The Supreme Court opined that the State Government is not bound to justify its mandate to not giving reservation in promotion on the basis of quantifiable data, depicting adequate representation of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes in State services.

The learned bench of Justice L. NageswaraRao and Justice Hemant Gupta opined that no mandamus may be issued by this Court to the State demanding that quantifiable data relating to adequacy of representation of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes in public services be collected.

The Honourable Court Observed:

Article 16 (4) and 16 (4-A) do not confer fundamental right to claim reservations in promotion. By relying upon earlier judgments of this Court, it was held in Ajit Singh (II) (supra) that Article 16 (4) and 16 (4-A) are in the nature of enabling provisions, vesting a discretion on the State Government to consider providing reservations, if the circumstances so warrant. It is settled law that the State Government cannot be directed to provide reservations for appointment in public posts. Similarly, the State is not bound to make reservation for Scheduled Castes and Scheduled Tribes in matters of promotions. However, if they wish to exercise their discretion and make such provision, the State has to collect quantifiable data showing inadequacy of representation of that class in public services. If the decision of the State Government to provide reservations in promotion is challenged, the State concerned shall have to place before the Court the requisite quantifiable data and satisfy the Court that such reservations became necessary on account of inadequacy of representation of Scheduled Castes and Scheduled Tribes in a particular class or classes of posts without affecting general efficiency of administration as mandated by Article 335 of the Constitution.

Article 16 (4) and 16 (4-A) empower the State to make reservation in matters of appointment and promotion in favour of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes 'if in the opinion of the State they are not adequately represented in the services of the State'. It is for the State Government to decide whether reservations are required in the matter of appointment and promotions to public posts. The language in clauses (4) and (4-A) of Article 16 is clear, according to which, the inadequacy of representation is a matter within the subjective satisfaction of the State. The State can form its own opinion on the basis of the material it has in its possession already or it may gather such material through a Commission/Committee, person or authority. All that is required is that there must be some material on the basis of which the opinion is

formed. The Court should show due deference to the opinion of the State which does not, however, mean that the opinion formed is beyond judicial scrutiny altogether. The scope and reach of judicial scrutiny in matters within the subjective satisfaction of the executive are extensively stated in *Barium Chemicals v. Company Law Board*, which need not be reiterated.

Conclusion

It is humbly submitted that the honourable Supreme Court ruling that reservations in job promotions are not a fundamental right is nothing new. The judgment merely reiterates a long-held reading of constitutional provisions,—reservation in jobs and consequential reservations in promotions was never a fundamental right.

As early as 1962 in *Balaji* had ruled that Article 15(4) is an “enabling provision”, meaning that “it does not impose an obligation, but merely leaves it to the discretion of the appropriate government to take suitable action, if necessary”. Through 1967, *Rajendran*, reiterated this position, holding that the government is under no constitutional duty to provide reservations for SCs and STs, either at the initial stage of recruitment or at the stage of promotion. Through 1992 *Indra Sawhney* right until February 2020 in *Mukesh Kumar*, a unifying thread runs through the judgments which are loud and clear, enabling provisions can never be construed as fundamental rights. They are a discretion with the State not a right of an individual. They may be exercised subject to the constitutional provisions and the ratio of the honourable court as laid down from time to time. The dicta is clear. It is felt that there is no scope for judicial review.

Few, in independent India have voiced disagreement with the proposition that the disadvantaged sections of the population deserve and need “special help”. Although the educated elite has found little to say in its favor, preferential treatment has proved durable if not popular among politicians.

In the long run, education and jobs help weaken the stigmatizing association of SC and ST with ignorance and incompetence, but however, unfortunately, in the short run they experience rejection in the offices, hostels and other settings into which they are introduced by preferential treatment.

It is the humble submission of the author that any provision which seeks to “prefer” some over others can never be viewed objectively. It is fraught with human subjectivity. However the honorable Apex Court has consistently made laudable efforts to balance the conflicting claims of a competing equality.

Management of Dead Bodies in Disaster Situations

Vijaya U. Patil

Assistant Professor of Home Science,
Government Home Science College,
Hassan-573202, Karnataka,
vijaya.ptl@gmail.com, 9448922852.

Dr.Nitin Hosmelkar

Administrative Medical Officer, Primary Health Center,
Harwad ,Tq: Ankola, Dt: Uttara Kannada, Karnataka,
nitinhosmelkar@gmail.com,9448590807

Abstract

Death does not end human suffering, especially when death is sudden, as the result of a disaster. The death of a loved one leaves an indelible mark on the survivors, and unfortunately, because of the lack of information, the families of the deceased suffer additional harm because of the inadequate way that the bodies of the dead are handled.

“We should treat the dead with respect. In death, money doesn't matter; material possessions don't matter; dignity is what we should care about.”—statement by Gung Tresna, Lifeguard at Kuta Beach following the terrorist attack in Bali, Indonesia.

Dead body management is a key element of disaster response. How corpses are dealt with can have a profound impact and long-lasting effect on the mental health of survivors and communities, say experts. “Their proper management is a core component of disaster response, together with the rescue and care of survivors and the provision of essential services,” The management of dead bodies involves a series of activities that begin with the search for corpses, in situ identification of the body, transfer to the facility that serves as a morgue, delivery of the body to family members, and assistance from the State for final disposal of the body in accordance to the wishes of the family and following the religious and cultural norms of the community. It requires the involvement of a diverse team of people, including rescue personnel, forensic medicine experts, prosecutors, police, administrative personnel, psychologists, support teams for the personnel who are directly handling the bodies, representatives from nongovernmental and international organizations, as well as community volunteers.

It is important to protect workers face from splashes of body fluids and fecal material. Use a plastic face-shield or a combination of eye protection. Protect ones hands from direct contact with body fluids and from cuts, puncture wounds, or other injuries that break the skin. A combination of a cut-proof inner layer glove and an

impervious outer layer glove, such as nitrile gloves, is preferable to protect against sharp environmental debris or bone fragments. Footwear should similarly protect against sharp debris. Maintain hand hygiene to prevent transmission of diarrheal and other diseases from fecal materials on your hands. Wash hands with soap and water or with an alcohol-based hand cleaner immediately after one remove his/her gloves. However, soap and water with vigorous hand cleaning is the best option. To any wound sustained during work with human remains, provide prompt care--including immediate cleansing with soap and clean water.

If the disaster is severe and there are many deaths, there will be a need to coordinate many tasks, which will include, Managing information, Assigning responsibility, Identifying resources, Implementing an action plan, Disseminating information

In natural disaster the care and burial of bodies is important, but one should need to manage resources carefully. All the departments must be sure to prioritize interventions aimed at reducing transmission in order to save lives and to provide care for those in need. Respect for the dead and the bereaved should be maintained and local customs honoured. All communities have systems for interment and disposal of remains, and it is important to integrate these into dead management planning.

Introduction

Death does not end human suffering, especially when death is sudden, as the result of a disaster. The death of a loved one leaves an indelible mark on the survivors, and unfortunately, because of the lack of information, the families of the deceased suffer additional harm because of the inadequate way that the bodies of the dead are handled. These secondary injuries are unacceptable, particularly if they are the consequence of direct authorization or action on the part of the authorities or those responsible for humanitarian assistance.

“We should treat the dead with respect. In death, money doesn't matter, material possessions don't matter; dignity is what we should care about.”—statement by Gung Tresna, Lifeguard at Kuta Beach following the terrorist attack in Bali, Indonesia.

Natural disasters frequently overwhelm local systems that care for the deceased. Consequently, the responsibility for the immediate response falls on local organizations and communities. The absence of specialist advice or mass fatality planning amplifies the problems, often resulting in the mismanagement of human remains. This is significant because the way victims are treated has a profound and long-lasting effect on the mental health of survivors and communities. In addition, correct identification of the dead has legal significance for inheritance and insurance that can impact on families and relatives for many years after a disaster.

Immediately following the onset of a disaster, it is essential for national,

regional, or local authorities to concentrate their actions and resources on three basic activities:

- First, the rescue and treatment of survivors;
- Second, the repair and maintenance of basic services; and,
- Finally, the recovery and management of bodies.

Dead body management is a key element of disaster response. How corpses are dealt with can have a profound impact and long-lasting effect on the mental health of survivors and communities, say experts. “Their proper management is a core component of disaster response, together with the rescue and care of survivors and the provision of essential services,” Morris Tidball-Binz, a forensic adviser at the International Committee of the Red Cross (ICRC) in Geneva. Proper and dignified management of the dead in disasters is one of the three key pillars of humanitarian response and a fundamental factor in facilitating identification of the deceased and helping families discover the fate of their loved ones.

Myths in Dead body identification

- MYTH #1: Dead bodies cause epidemics if not disposed off immediately
- MYTH #2: Mass vaccination prevents epidemics

But according to the latest guidelines by the Pan American Health Organization and World Health Organization (PAHO/WHO), there is no evidence that corpses result in epidemics, as victims of natural disasters generally die from trauma, drowning or fire - not infectious diseases such as cholera, typhoid, malaria or plague.

Certain infectious diseases like tuberculosis, hepatitis B and C, and diarrhoeal diseases last for up to two days in a dead body. HIV may survive for up to six days. All these infections pose only a slight risk of contamination, say the guidelines.

“There is no existing evidence that dead bodies pose a significant public health risk for diseases outbreaks,” said Kouadio Koffi Isidore, a researcher on infectious diseases and public health risk management in disasters at the UN University International Institute for Global Health (UNU-IIGH) in Kuala Lumpur. “Any source of disease transmission will merely be among the affected disaster survivors,” he added.

While there is a potential risk of diarrhoea from drinking water contaminated by faecal material from dead bodies, routine disinfection of drinking water is sufficient to prevent waterborne diseases, experts say.

Coordinating Institutions

The management of dead bodies involves a series of activities that begin with the search for corpses, in situ identification of the body, transfer to the facility that serves as a morgue, delivery of the body to family members, and assistance from the

State for final disposal of the body in accordance to the wishes of the family and following the religious and cultural norms of the community. It requires the involvement of a diverse team of people, including rescue personnel, forensic medicine experts, prosecutors, police, administrative personnel, psychologists, support teams for the personnel who are directly handling the bodies, representatives from nongovernmental and international organizations, as well as community volunteers. The State must manage this activity with utmost conscientiousness and professionalism, covering all the aspects mentioned above. The health sector should take the leading role in addressing concerns about the supposed epidemiological risks posed by dead bodies, and by providing medical assistance to family members of the victims. There should be adequate coordination among all of the actors to avoid misuse of resources or duplicated efforts. To that end, one of the tasks of the Emergency Operations Committee of a country should be the management of dead bodies in disaster situations. If this function is not assigned by law to an institution that is a member of the Emergency Committee, the responsible institution should be specified (for example, the public attorney's office, the public ministry, judicial branch, health ministry, etc.) The responsible institution should coordinate other institutions in their respective tasks related to handling the dead. The services of all relevant institutions, including psychological counselling for relatives, should be immediately available (on a daily, uninterrupted basis) after a disaster strikes. Typically, this coordinating role falls to the attorney general's office, judicial entity, or another public agency responsible for a State's internal security. Failure to provide this coordination will negatively affect the entire process of managing dead bodies during a disaster.

What are the precautions to take for workers who handle human remains?

- It is important to protect workers face from splashes of body fluids and fecal material. Use a plastic face-shield or a combination of eye protection.
- Protect ones hands from direct contact with body fluids and from cuts, puncture wounds, or other injuries that break the skin. A combination of a cut-proof inner layer glove and an impervious outer layer glove, such as nitrile gloves, is preferable to protect against sharp environmental debris or bone fragments. Footwear should similarly protect against sharp debris.
- Maintain hand hygiene to prevent transmission of diarrheal and other diseases from fecal materials on your hands. Wash hands with soap and water or with an alcohol-based hand cleaner immediately after one remove his/her gloves. However, soap and water with vigorous hand cleaning is the best option.
- To any wound sustained during work with human remains, provide prompt care--including immediate cleansing with soap and clean water.
- Management of human remains

- Mass management of human remains is often based on the false belief that they represent an epidemic hazard if not buried or burned immediately
- Burial is preferable to cremation in mass casualty situations, and every effort should be made to identify all bodies
- Families should have the opportunity to conduct culturally appropriate funerals and burials according to social customs
- For first responders:
 - o Universal precautions for blood and body fluids
 - o Use body bags if available
- Wash hands with clean water and soap after handling bodies and before eating
- Use correct disposal of gloves and disinfect vehicles and equipment
- Bodies do not need disinfection before disposal
- Make sure workers should have the Hepatitis B vaccine

How To Coordinate The Disposal Of Bodies

If the disaster is severe and there are many deaths, there will be a need to coordinate many tasks, which will include:

Managing information : There will be a need to maintain information on available human resources and supplies, contact information for trained teams, and a database of the number of dead and their identities. Municipal leaders may be contacted with inquiries about specific persons; an individual or team should be assigned to manage such information.

Assigning responsibility : Leaders should appoint people to handle identification of the deceased; public information and communication; recovery, storage, and burial/cremation of bodies; support for families; and logistics (timely location and provision of needed supplies and resources).

Identifying resources : Locate and arrange for the use of storage facilities and supplies before the pandemic arrives. Items one will need include body bags, protective clothing, tools, and communication equipment. Develop and maintain a roster of staff and volunteers.

Implementing an action plan : Arrange for the management of dead bodies in collaboration with other agencies in your district or community.

Disseminating information : Leaders must provide accurate information to families and the community regarding the identification of bodies. Determine procedures for releasing names of the deceased, with controlled media access. Establish a location or facility, prior to any emergency if possible, where the public can inquire about missing/deceased persons. The location should be separated from the main hospitals or treatment centres and staffed by people with the resources to provide such information. Use radio and other news media to let the community know where to go.

Control Measures

The World Health Organization (WHO) has developed some general cholera management measures to reduce the possibility of disease transmission,

These are:

- Disinfect the body (cadaver) with 0.5% bleach solution. (For dealing with influenza victims, disinfection with soap and water will be sufficient.)
- Reduce physical contact by family members.
- Wash hands with soap and water after touching a corpse.
- Disinfect the equipment and bedding.

Storage

While refrigerated storage between 2 and 4 degrees Celsius is an ideal, it is not always feasible to find existing facilities large enough to accommodate all those who have died. As an option, refrigerated sea-land cargo containers have been suggested and some communities have made arrangements to purchase or lease these. If such an option is not possible, any large, well-ventilated space, such as a warehouse or empty building, can serve as a temporary mortuary. If refrigeration is not available, temporary facilities should be set up away from residential areas but easily accessible to vehicles and the public.

Other considerations for storage of bodies:

- Storage space should be refrigerated to 2 to 4 degrees Celsius, if possible.
- Dry ice (the solid form of carbon dioxide) may be used. Regular ice (frozen water) should be avoided due to problems with transportation, storage, disposal, and sanitation. In hot climates ice melts quickly and large quantities are needed. Melting ice produces large quantities of dirty waste water that may cause concern about diarrheal disease. Disposal of this waste water creates additional management issues. The water may damage bodies and personal belongings (e.g., identity cards).
- Bodies should be placed in a body bag or wrapped in a sheet before storage.
- Waterproof labels with a unique identification numbers should be used.
- Temporary burial may be necessary for immediate storage if other means are not available.

Burial

Although burial is clearly the expected method for disposal of bodies in the region, the location of burial sites needs to be considered carefully. When choosing a site, consider the soil conditions, water table level, and space. Burial sites should be at least 200 meters away from water sources such as streams, lakes, springs, waterfalls, beaches, and shorelines.

Temporary burial

- Temporary burial provides a good option for immediate storage where no other
- method is available, or where longer term temporary storage is needed.
- Temperature underground is lower than at the surface, thereby providing natural refrigeration.
- Temporary burial sites should be constructed in the following way to help ensure
- future location and recovery of bodies:
- Use individual burials for a small number of bodies and trench burial for larger
- numbers.
- Burial should be 1.5m deep and at least 200m from drinking water sources
- Leave 0.4m between bodies.
- Lay bodies in one layer only (not on top of each other).
- Clearly mark each body and
- mark their positions at ground level.

Working with the media

- Generally, most journalists want to report responsibly and accurately. Keeping them informed will minimize the likelihood of inaccurate reporting.
- Engage proactively and creatively with the media:
- A Media-Liaison Officer should be assigned both locally and nationally.
- Establish a Media-Liaison office (as near as possible to the affected area).
- Cooperate proactively (prepare regular briefings, facilitate interviews, etc.)

Working with the public

- An information center for relatives of the missing and the dead should be set up as
- soon as possible.
- A list of confirmed dead and survivors should be made available, and details of
- Missing individuals recorded by official staff.

Providing support

- Psycho-social support should be adapted to needs, culture, and context and should
 - consider local coping mechanisms.
 - Local organizations such as the National Red Cross/Red Crescent Societies,
 - NGOs, and faith groups can often provide emergency psycho-social care for those
 - affected.
 - Priority care should be given to unaccompanied minors and other vulnerable
 - groups. Where possible, they should be reunited and cared for by members of their
 - extended family or community.
 - Material support may be necessary for funeral rituals, such as burial shrouds,
 - coffins, etc.
 - Special legal provisions for those affected (i.e., rapid processing of death certificates)
- should be considered and publicized within the affected communities.

Conclusion

In a natural disaster the care and burial of bodies is important, but one should need to manage resources carefully. All the departments must be sure to prioritize interventions aimed at reducing transmission in order to save lives and to provide care for those in need. Respect for the dead and the bereaved should be maintained and local customs honoured. All communities have systems for interment and disposal of remains, and it is important to integrate these into dead management plan

References

<https://www.slideshare.net/ParveenKumarChadha1/dead-bodies-and-disasters>

<http://www.irinnews.org/report/96673/analysis-why-dead-body-management-matters>

https://www.paho.org/disasters/index.php?option=com_docman

www.ndma.gov.pk/.../Management%20of%20dead%20bodies%20after%20disasters.p

<https://www.icrc.org/en/publication/0880-management-dead-bodies-after-disasters-field-manual-first-responders>

Interim Health Recommendations for Workers who Handle Human Remains After a Disaster (<https://www.cdc.gov/disasters/handleremains.html>)

Myths and Realities in the Management of Dead Bodies

(<http://www1.paho.org/English/DD/PIN/myths.pdf>)

Infectious disease risks from dead bodies following natural disasters

(http://publications.paho.org/english/dead_bodies.pdf)

Flooding and communicable diseases fact sheet

(http://www.who.int/hac/techguidance/ems/flood_cds/en/)

Risks posed by dead bodies after a disaster

(http://www.who.int/diseasecontrol_emergencies/guidelines/risks/en/)

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು - ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳು

Smt. Taramati Nakod.

Assistant Professor, Dept. of Commerce,
Government First Grade College, Kundagol.

Kannada Translation of paper titled
"Co-operative Banks- Emerging issues
and remedies" is given below.

ಸಾರಾಂಶ

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸಾಲದಾತರು ಮತ್ತು ಅಸಂಘಟಿತ ಹಣದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಆಸಕ್ತಿ ಸಮಂಜಸವಾದ ದರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಮತ್ತು; ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಾಲ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಭಾರತೀಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸಂಘಟಿತ ಮತ್ತು ಅಸಂಘಟಿತ ವಿಭಾಗಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವುದು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಭಾರತದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು ಮಾಡಿದೆ.

ಪರಿಚಯ

ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಆಕ್ಟ್ 1904 ಮತ್ತು; ತರುವಾಯ 1912 ರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾನೂನನ್ನು ಕೆಲವು ಸಹಕಾರಿ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು ಸಹಕಾರಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್ ಶಾಸನಕ್ಕಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು; ಮಧ್ಯಮ ಆದಾಯ ಗುಂಪಿನ ಹಣಕಾಸು ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದರ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸಮಾಜಗಳು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು ಶಾಸನಕ್ಕಾಗಿ ನಂತರ ನಗರ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ ನಗರ ನಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು; ಮಧ್ಯಮ ಆದಾಯದ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥನೀಯ ಲೇವಾದೇವಿ ಪರಿಪಾಠಗಳು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಆಕ್ಟ್ ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಾಡಲಾಯಿತು (ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ನಗರ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ (ಮಾರ್ಚ್ 1966 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು) ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯಿದೆ 1949 ಮುನ್ನೋಟ ಕರೆತರಲಾಯಿತು. ಈಗ ಈ ನಗರ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಖಿಃಃ ಉಭಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ.

ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳ ಸ್ವೀಕಾರ, ಸಾಲದ ವಿತರಣೆಯ, ರವಾನೆ ಸೌಕರ್ಯವುಳ್ಳ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಡಿಬೆಂಚರ್‌ಗಳು ಬಗ್ಗೆ ಮುಖಾಂತರ ನಿಧಿ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲು, ಸುದೀರ್ಘ ಮತ್ತು; ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಠೇವಣಿಗಳ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು; ಮಧ್ಯಮ ಆದಾಯದ ಗುಂಪುಗಳ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಮತ್ತು; ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮೂಲಕ ಭೇಟಿಯಾದರು ಅಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಅಂತರವನ್ನು ತುಂಬಲು.

ಅಧ್ಯಯನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ:

1991 ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಲುಗಲ್ಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಜಿ ನೀತಿಯ ದತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ರಚನೆ ಪ್ರಚಂಡ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು 90 ರಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಆದರೂ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದೆ, ಈ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಪೂರ್ವಾಪೇಕ್ಷಿತ ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅರಿತ. ಭಾರತದ ನರಸಿಂಹನ್ ಸಮಿತಿ ನೇಮಕ ಮತ್ತು ಅದರ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆದರೆ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ತಂತ್ರವನ್ನು ಹೊರಗುಳಿದರು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮೇಲೆ ಬಸೆಲ್ ಸಮಿತಿ, ಫ್ರೆಡ್‌ನ್‌ನಿಯಲ್ ರೂಢಿಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ಶಿಸ್ತು, ಎನ್‌ವಿ ರೂಢಿಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಅಡಿಕ್ಲೆಸಿ ರೂಢಿಗಳನ್ನು ಇತ್ಯಾದಿ ಇತರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿವೆಯೆಂದು ದನಿಗೂಡಿಸಿದ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಕಪೂರ್ ಸಮಿತಿ, ಗಿ ಏ ಪಾಟೀಲ್ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಸ್ ಸಮಿತಿ ಆದರೆ ಗಂಭೀರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಿತಿಗಳ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಭಾರತೀಯ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಜಿ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ನಂತರ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಗಿ. ಏ. ಪಾಟೀಲ್ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಸ್ ಸಮಿತಿ ಆದರೆ ಗಂಭೀರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಈ ಸಮಿತಿಗಳ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಭಾರತೀಯ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಜಿ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ನಂತರ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಗಿ ಏ ಪಾಟೀಲ್ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಸ್ ಸಮಿತಿ ಆದರೆ ಗಂಭೀರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಈ ಸಮಿತಿಗಳ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಭಾರತೀಯ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಜಿ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ನಂತರ ಬದಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬಲಪಡಿಸುವ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಗುರಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು.

ದೈಯಗಳು:

1. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ವಲಯಗಳು ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು
2. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾದ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ
3. ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ

ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು:

ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಅದರ ಒಂದು ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಳೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಎರಡೂ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕೈಗೆ ಎನ್‌ನಾಜಿಂಗ್ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಠೇವಣಿ ಕೋಡೀಕರಣ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಪೂರಕಗಳು ಆದರೂ ಸಹ ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೆ ತನ್ನ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಬ್ರಾಂಚ್ ಜಾಲಗಳು, ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇರ್ಪಡೆ ಸಾಧಿಸಲು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ವಾದ್ಯ ಎಂದು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಅತ್ಯಂತ ಆರ್ಥಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ತಲುಪುವ

ಗಂಭೀರ ಹ್ಯಾಂಡಿಕ್ಯಾಪ್ ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಇತ್ತೀಚಿನ ನೀತಿ ಕ್ರಮಗಳ ಗಮನ ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಲಪಡಿಸುವ ಮೇಲೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದ ರಚನೆ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ವಿಭಾಗಗಳ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು, ಎರಡೂ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಟೆನರ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಹಂತದ ರಚನೆಯ ನಗರ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎರಡು ವಿಭಿನ್ನ ಸೆಟ್ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಹ ಆಪರೇಟಿವ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಹಂತದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೃಷಿ ಸಾಲ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ (ಪಿಸಿಎಸ್) ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂರು ಹಂತದ ರಚನೆಯ ಒಳಗೊಂಡ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು (STCBs) ಅಪೆಕ್ಸ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು (DCCBs) ಹೊಂದಿವೆ ಮೂಲ ಮಟ್ಟ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೊಂದಿವೆ, ಒಂದು ಎರಡು ಹಂತದ ರಚನೆಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆ ಅಥವಾ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (PCARDBs) ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (SCARDBs) ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಅವರು ಏಕೀಕೃತ ಮತ್ತು ಎರಡು ಹಂತದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿವೆ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮಿಶ್ರ ರಚನೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ, ತಮ್ಮ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕೆಲವು ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಒಂದು ಏಕೀಕೃತ ರಚನೆ ಹೊಂದಿವೆ. ಇದು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಘಟಕಗಳು ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥಾನವು ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪೂರೈಸುತ್ತಾರೆ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಅವರು ಏಕೀಕೃತ ಮತ್ತು ಎರಡು ಹಂತದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿವೆ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮಿಶ್ರ ರಚನೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ, ತಮ್ಮ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕೆಲವು ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಒಂದು ಏಕೀಕೃತ ರಚನೆ ಹೊಂದಿವೆ. ಇದು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಘಟಕಗಳು ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥಾನವು ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪೂರೈಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

1. ಆಡಳಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು - ಉಭಯ ನಿಯಂತ್ರಣ (ಡ್ಯೂಯಲ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್)

"ಸಹಕಾರ" ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ ಎಲ್ಲರು ಸಹಕಾರಿ ಸಮಾಜಗಳ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ನೋಂದಣಿ ಸಂಘಟನೆ, ನಿರ್ವಹಣೆ, ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು ಇತ್ಯಾದಿ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯದ RCS ಮಾನವ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ (ಬಿ.ಆರ್) ಕಾಯಿದೆ, 1949 ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಠೇವಣಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ, StCBs ಮತ್ತು DCCB ಮತ್ತು ನಗರ ರಚನೆ, ಪಿಸಿಬಿಗಳು ಬಿ.ಆರ್ ಕಾಯಿದೆಯ ಈ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ.

ಈ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣದ "ಅದ್ವೈತ" ಪ್ರಬಲವಾದ ಷೇರುದಾರ ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ನಿಯಂತ್ರಕ,

ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಲೆಕ್ಕಪರಿವೀಕ್ಷಣ ಸೇರಿ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಡ್ಡ ಬರುವಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಡಳಿತ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಗಂಭೀರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು (ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ; ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಖರವಾದ ಗಡಿ ಗುರುತಿಸುವ ಎರಡು ನಿಯಂತ್ರಕರು ನಡುವೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿವೆ.)

2. ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ದುರ್ಬಲತೆ ಕಾರಣ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ

ಪ್ರಮುಖ ಕಳಪೆ ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳ

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಯಸ್ಸಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಪ್ರೊಫೈಲ್ ಅಸಮರ್ಪಕ ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

3. ಹಣಕಾಸು (ಗ್ರಾಮೀಣ ರಚನೆ) ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತೊಂದರೆಗಳು

ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಬಾಕಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಳಪೆ ಚೇತರಿಕೆ ಇಡೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥನೀಯವಲ್ಲದೆ ಎಂದು ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾದರಿ ಮತ್ತು ಅಪಾಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕೊರತೆ

ಕೃಷಿ ವಲಯ ಮತ್ತು ಸಾಲ ಬಂಡವಾಳ ವಿಭಿನ್ನತೆ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಓವರ್.

ಎಲ್ಲ ರಚನೆಯು, ಸಾಲ ಬಂಡವಾಳ ಒಂದು ಉತ್ಪನ್ನ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ - ಸುದೀರ್ಘ ಕೃಷಿ ವಲಯದ > 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯ ಸಾಲ.

ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು :

ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಡಿಮೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಮಾಜಗಳ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಇಲ್ಲ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಸಮಾಜಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಮ್ಮತಿಯೊಂದಿಗೆ

1. ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಬಹುದು.
2. ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ಅದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುವ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ.
3. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಅದರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭಕ್ಕೆ ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಪರವಾನಿಗೆ ಮನಮೋಲಿಸಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಲು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಬಹುದು
4. ಸಹಕಾರಿ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಪತ್ರ ಬೆಂಬಲ ಒಂದು ಸಮಂಜಸವಾದ ಮಟ್ಟದ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬೇಸ್ ಬಲಪಡಿಸಲು ದುರ್ಬಲ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಉದಾರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ತಮ್ಮ ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ನೆರವಾಯಿತು.
5. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಪೋಸ್ಟ್ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ತರಬೇತಿ ವೃತ್ತಿಪರತೆಗೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸಹಕಾರಿ ವಲಯದ ಪ್ರಬಲ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ಇರಬೇಕು. ಇದು ಕೇವಲ ಹೆಚ್ಚು ವೃತ್ತಿಪರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕೇಡರ್ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಿಂದ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ತೀರ್ಮಾನ

ಅಪಾಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಒಡ್ಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಕಾರಣ ಹೊಸ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು, ಬಿಸಾಡಿದೆ ಇಡೀ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಚಂಡ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಮತ್ತು ಅಪಾಯ ಅಪ್ರೈಸಲ್, ಖಜಾನೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಉತ್ಪನ್ನ ವೈವಿಧ್ಯೀಕರಣ, ಆಂತರಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರತೆಯ ದ್ರಾವಣ ಜೊತೆಗೆ ಬಾಹ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಉತ್ತಮ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಮಾಡಲು ಈಗಿನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ, ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ರಾಜಕೀಯ ಅಮಾನೀಕರಣ ಮತ್ತು; ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಇದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಪರಿಸರ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ನೈತಿಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ ಮನಸ್ಸು, ಗುರುತು, ವ್ಯಾಪಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮತ್ತು; ವಿಧಾನಗಳ ತುರ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

References:

1. “Current Developments in Cooperative Banking in India”. By Mandira Sarma Indian Council for Research on International Economic Relations (ICRIER)
Core 6A, India Habitat Centre, Lodi Road, New Delhi 110 003 India
2. Co-operative Banking in a Competitive Business Environment. By Bhagwati Prasad
3. Co-operative credit in India-Problem and Suggestions. Dr. A R Shrinath
4. www.irb.in
5. www.kubfed.com

ಅಂತರ್ಗತ ಆಸ್ತಿಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಪರಿಸರ - ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

* ಶ್ರೀಮತಿ ತಸ್ಲೀಮಾ. ಎಂ.ಜೋರವಾ
ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ಅಮೂರ್ತ

ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, ಹೊಸತನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು, ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಬೆಸ್ಪ್-ಇನ್-ಕ್ಲಾಸ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಪ್ರಮುಖ ಹೊಸ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಎಂದಿಗೂ ಉತ್ತಮ ಸಮಯವಿಲ್ಲ.

ಮೇಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ ಎನ್ನುವುದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರಾಟದ ತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತದ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ವಲಯಕ್ಕೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು, ಭಾರತವನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ದೇಶವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈ ಅಭಿಯಾನವು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಉಪಕ್ರಮ ಶಕ್ತಿಗಳು ಹೊಸ IPR ನೀತಿಯ ಮೂಲಕ ಅಳವಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಐಪಿಆರ್ ನೀತಿಯನ್ನು ೨೦೧೬ ರ ಮೇ ೧೩ ರಂದು ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು . ಎಲ್ಲರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ಭಾರತವನ್ನು ವಿಷನ್ ಸ್ಟೇಟಿಂಟ್ ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ; ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಭಾರತ; ಜ್ಞಾನವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮುಖ್ಯ ಚಾಲಕ, ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದ ಮಾಲೀಕತ್ವವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡ ಜ್ಞಾನವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾಗಿವೆ. ಅವು ಮಾನವ ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅವು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಮೂರ್ತ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇಂದಿನ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಜಾಗತಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಈ ಲೇಖನವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯ ಡಿಜಿಟಲೈಜೇಷನ್ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಲಾಭ ಹಾಗೂ ಹಾನಿಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. IPR ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾನೂನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಐಪಿಆರ್‌ಗಳು ಡಿಜಿಟಲ್ ಲೈ ಜಾಗತಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಐಪಿಯ ಯಾವ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಆಗಮನವು ಡೇಟಾವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಡೇಟಾ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಿದರೂ, ಡಿಜಿಟಲೀಕರಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ಋಣಾತ್ಮಕ ಅಂಶವೆಂದರೆ ವಿಷಯ ಮಾಲೀಕರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ನಂತರದ ಪ್ರಸಾರದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗುತ್ತವೆ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಐಪಿ ಹಕ್ಕುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿದೆ.

* ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಇಲಾಖೆ . ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ್ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಮತ್ತು

ಪಿ ಜಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ನರಗುಂದ -೫೮೨೨೦೭. ಜಿಲ್ಲೆ- ಗಡಾಗ ಇ-ಮೇಲ್:

ಪರಿಚಯ

“ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕು ಮಾನವ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಬ್ಬರ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯವು ನೀಡಿರುವ ಸವಲತ್ತುಗಳ ಕಾನೂನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದು ಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತದ ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಬಹುದು ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ಮಾನವ ಮನಸ್ಸು ಅಥವಾ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಸೃಷ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಬೌದ್ಧಿಕ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಆಸ್ತಿ. ಆವಿಷ್ಕಾರ / ನಾವೀನ್ಯತೆ / ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮುಂಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ವಸ್ತು, ಮಾನವಶಕ್ತಿ, ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕನ್ನು (ಐಪಿಆರ್) ರಕ್ಷಿಸಲು ಕಾನೂನು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶವು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಅಂತಹ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ .

ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ಹೊಸ ಐಪಿಆರ್ ನೀತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು
- ಡಿಜಿಟಲ್ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಐಪಿಆರ್ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು

ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಸಂಗತಿಗಳು

ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳ (ಐಪಿಆರ್) ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೋಮಾಂಚಕ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.

ಇವು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಐಪಿಆರ್:

ಪೇಟೆಂಟ್ : ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಪೇಟೆಂಟ್ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿನ್ಯಾಸ : ಇದು ಲೇಖನದ ಆಕಾರ, ಸಂರಚನೆ, ಮಾದರಿ, ಬಣ್ಣವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ : ವಿನ್ಯಾಸ, ಲೇಬಲ್, ಶಿರೋನಾಮೆ, ಚಿಹ್ನೆ, ಪದ, ಅಕ್ಷರ, ಸಂಖ್ಯೆ, ಲಾಂ, ನ, ಚಿತ್ರ, ಅದು ಸರಕು ಅಥವಾ ಸೇವೆಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ.

ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚನೆಗಳು: ಇದು ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ದೇಶವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆ ಸರಕುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೃತಿಸ್ವಾಮ್ಯ : ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ನಾಟಕೀಯ, ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಕಲಾತ್ಮಕ ಕೃತಿಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತರಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಹಕ್ಕು.

“ಇತರ ರೀತಿಯ ಆಸ್ತಿಯಂತೆ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯೂ ಒಂದು ಸ್ವತ್ತು. ಅದು ಕೂಡ ಆಗಿರಬಹುದು ಅಂದು ಕೊಂಡರು, ಮಾರಾಟ, ವಿನಿಮಯ ಅಥವಾ ಅನಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿ ನೀಡಿದ ದೂರ. ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ರೀತಿಯ ಆಸ್ತಿಯ ನಡುವಿನ ಅತ್ಯಂತ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಗೌರವವೆಂದರೆ, ಅದು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ತನ್ನದೇ ಆದ ಭೌತಿಕದಿಂದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲು ಅಥವಾ ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ನಿಯತಾಂಕಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಬೌದ್ಧಿಕ

ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ಕೆಲವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು ರಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ ಅವರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ.

ಐಪಿಆರ್ ಪಾಲಿಸಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

ನೀತಿಯು ಸಮಗ್ರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದು, ಏಳು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ನೋಡಲ್ ನೋಡಲ್ ಸಚಿವಾಲಯ / ಇಲಾಖೆಯು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಐಪಿಆರ್ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ : ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳ ನಡುವೆ ಐಪಿಆರ್‌ಗಳ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು .

ಐಪಿಆರ್‌ಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ : ಐಪಿಆರ್‌ಗಳ ಪೀಳಿಗೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು.

ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಶಾಸಕಾಂಗ ಚೌಕಟ್ಟು : ಬಲವಾದ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಐಪಿಆರ್ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು, ಇದು ಹಕ್ಕುಗಳ ಮಾಲೀಕರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮತೋಲನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ : ಸೇವಾ ಆಧಾರಿತ ಐಪಿಆರ್ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಆಧುನೀಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ಬಲಪಡಿಸಲು.

ಐಪಿಆರ್ ಗಳ ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣ : ವಾಣಿಜ್ಯೀಕರಣದ ಮೂಲಕ ಐಪಿಆರ್‌ಗಳಿಗೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ.

ಜಾರಿ ಮತ್ತು ತೀರ್ಪು : ಐಪಿಆರ್ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಜಾರಿ ಮತ್ತು ತೀರ್ಪಿನ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.

ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ : ಐಪಿಆರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಬೋಧನೆ, ತರಬೇತಿ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು.

ಭಾರತೀಯ ಐಪಿಆರ್ ನೀತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ

ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಐಪಿಆರ್ ಚೌಕಟ್ಟು ಕಾನೂನುಬದ್ಧ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಸ್ಥಿರವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ-ಸಂಬಂಧಿತ ಅಂಶಗಳ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ.

- ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ಭಾರತ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ಯಮ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಐಪಿಆರ್ ಮೂಲಕ ಅದರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಹಲವಾರು ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ.
- ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಭಾರತೀಯ ಐಪಿ ಕಚೇರಿಗಳು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ ಐಪಿ ಶಾಸನ, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಐಪಿ ಅನ್ವಯಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ, ಐಪಿ ಕಚೇರಿಗಳು ಗಣಕೀಕರಣ, ಐಪಿ ಡೇಟಾಬೇಸ್‌ಗಳು ಪಾಲುದಾರರಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಆಫ್ ವ್ಯತ್ಯಯ ಅಪ್ ಮತ್ತು ಡೈನಾಮಿಕ್ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ ಮೂಲಕ ಐಪಿ-ಡೇಟಾಗೆ ಉಚಿತ ಪ್ರವೇಶ.

- ದೆಹಲಿ, ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ, ಚೆನ್ನೈ, ಮುಂಬೈ ಮತ್ತು ಅಹಮದಾಬಾದ್, ಪೇಟೆಂಟ್, ಡಿಸೈನ್, ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚನೆಗಳ ವಸತಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ, ಸಂಯೋಜಿತ ಮತ್ತು ಐಟಿ-ಶಕ್ತಗೊಂಡ ಕಚೇರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪೇಟೆಂಟ್ ಕಚೇರಿ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಕೋಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿ, ಚೆನ್ನೈ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಮುಂಬೈ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾರ್ಕ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅಹಮದಾಬಾದ್, ಚೆನ್ನೈ, ದೆಹಲಿ ಮತ್ತು ಕೋಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಶಾಖೆಗಳಿವೆ. ವಿನ್ಯಾಸ ಕಚೇರಿ ಕೋಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಜಿಐ ನೋಂದಾವಣೆ ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೋಧನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (ಐಎಸ್‌ಎ) / ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (ಐಪಿಇಎ); ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಕಚೇರಿ ಆರ್ಕೈವ್ಸ್ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ .
- ಐಪಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸರಳೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ, ಇ-ಫೈಲಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ (ಎಸ್‌ಎಂಇ) ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಪೋರ್ಟ್‌ಸ್‌ಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇತರ ಕೆಲವು ಉಪಕ್ರಮಗಳಾಗಿವೆ .
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ಗಳ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಐಪಿಆರ್ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಭಾರತೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಧದ ಐಪಿಆರ್‌ಗೆ ಈಗ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಯಾಮವಿದೆ. ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ:

೧. ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಟ್ರೇಡ್‌ಮಾರ್ಕ್‌ಗಳ ಬಳಕೆಯು ಡೊಮೇನ್ ಹೆಸರುಗಳೊಂದಿಗಿನ ಘರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ಮಾನ್ಯತೆಯ ಕಷ್ಟಕರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತದೆ. ಸೇವಾ ಗುರುತುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ, ಭಾಗಶಃ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ.
೨. ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ, ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯ ಕಾನೂನನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಚುರುಕಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ: “ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ನಕಲು ಯಂತ್ರ”. ಆದ್ದರಿಂದ, ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು, ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲು, ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಹೊಸ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯ ಕಾನೂನಿಗೆ ಹೊಸ ಸವಾಲುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ
೩. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಪ್ರಪಂಚಗಳು ಮಾನವ ಪ್ರಯತ್ನದ ಇತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೇಟೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಪೇಟೆಂಟ್‌ಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯು ಪೇಟೆಂಟ್ ನಿರ್ವಾಹಕರು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತದೆ.
೪. ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮತ್ತು ವರ್ಲ್ಡ್ ವೈಡ್ ವೆಬ್ ವ್ಯಾಪಾರ ರಹಸ್ಯ ಕಾನೂನಿನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ರಹಸ್ಯಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಸಾರದಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ಸಾಮೀಪ್ಯವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ, ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್, ಇ-ಕಾಮರ್ಸ್, ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಬಳಕೆ, ಮೊಬೈಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಇ-ಆಡಳಿತ, ಇ-ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಐಪಿಆರ್ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವು ವಿವಿಧ ಡಿಜಿಟಲ್ ಐಪಿಆರ್ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾನೂನು ವೇದಿಕೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಐಪಿಆರ್ ಏಕೆ ?

ಭಾರತದ ವಿಷಯದ ಒಂದು ಹೇರಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ಬಿಲಿಯನ್ ಪ್ಲಸ್ ಜನರು ಹಾಡುಗಳು, ಸಂಗೀತ, ನಾಟಕ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಶಿಲ್ಪಕಲೆ, ವಿನ್ಯಾಸಗಳು, ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು, ವೀಡಿಯೋಗಳು, ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್, ಮಲ್ಟಿಮೀಡಿಯಾ ಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಶ್ರೀಮಂತ ಮತ್ತು ಮೀರದ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಭಾರತವು ಈಗಾಗಲೇ ಭಾರತವನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದೈತ್ಯ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈಗ ಭಾರತ ಕೂಡ ಕೃತಿಸ್ವಾಮ್ಯ ದೈತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಸ್ತುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿವೆ. ಇನ್ನಷ್ಟು ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವ ಡಿಜಿಟಲ್ ಐಪಿಆರ್ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹೊರತರುವುದು ನಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಐಪಿಆರ್ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ಪರ್ಫ ಆಪ್ಸ್. ಭಾರತ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅನುಸರಿಸಬಾರದು

ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೊಳಿಸುವಾಗ ಅನುಭವಿಸಿದ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ:

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಮಸ್ಯೆ

ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ಮತ್ತು ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ನಂತಹ ಡಿಜಿಟಲ್ ಘಟಕಗಳು ಅವುಗಳ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ-ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಫೈಲ್ ಫಾರ್ಮಾಟ್‌ಗಳು. ಮೈಕ್ರೋಫಿಲ್ಮ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಮೈಕ್ರೋಫಿಚ್‌ಗಳ ಡಾರ್ಕ್ ನಿರಾಕರಣೆಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಗೊಳಿಸಿದಾಗ, ದೋಷವು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ, ಇಡಿ, ಇಐ, ಇಒ ನಂತಹ ಇತರ ದೋಷಗಳಿವೆ.

ನುರಿತ ಮಾನವಶಕ್ತಿ

ಹೊಸ ತಂತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೌಶಲ್ಯಪೂರ್ಣ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು ನಿರಂತರ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ವೆಚ್ಚದ ಸಮಸ್ಯೆ

ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವಲಸೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ನುರಿತ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಭೌತಿಕ ಮೈಕ್ರೋಫಿಲ್ಮ್ / ಮೈಕ್ರೋಫಿಚ್‌ ವಸ್ತುಗಳಿಗಿಂತ ದುಬಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಮೆಟಾಡೇಟಾ ಸ್ಕೀಮಾ

ಡಿಜಿಟಲೀಕರಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳ ಸೂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಮೆಟಾಡೇಟಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಲಭ್ಯವಿದೆ ಆದರೆ ಮೆಟಾಡೇಟಾ ಸ್ಕೀಮಾದ ಆಯ್ಕೆಯು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಐಪಿಆರ್ ಇನ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕಾಂಟೆಂಟ್ಸ್

"ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಆಗಮನವು ಹಿಂದೆಂದೂ ನೋಡಿರದಂತಹ ವೇಗ ಮತ್ತು ನಿಖರತೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಸಾರ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವೇಗಗೊಳಿಸಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ಕಲಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಬಳಕೆದಾರರು ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮಾಧ್ಯಮದ ಬಳಕೆದಾರರ ದೊಡ್ಡ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವುದು ತುಂಬಾ ಸುಲಭ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತದೆ, ಇದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಭದ್ರತಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ, ಐಪಿ ಹಕ್ಕುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು.

ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ

ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣವನ್ನು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಹೋಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೇ? ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಜೆರಾಕ್ಸ್ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸುವುದು?

ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣವು ಒಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಅನುವಾದದಂತಹ ಅನುಮಾನಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯೇ?

ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಮೂಲಕ ಡಿಜಿಟಲೀಕರಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿತರಣೆ ಅಥವಾ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂವಹನ ಹೋಲುತ್ತದೆ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲು?

ವಿತರಣೆಯ ಬಳಲಿಕೆಯ ತತ್ವವು ಡಿಜಿಟಲ್ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆಯೇ?

ಡೇಟಾಬೇಸ್ ಅನ್ನು ಕೃತಿಸ್ವಾಮ್ಯ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದ ವಿಶೇಷ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಕೃತಿ ಎಂದು ನಾವು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದೇ ಅಥವಾ ಅದರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಶಾಸನ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವಿಶೇಷ ಕೃತಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದೇ?

ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ "ಫೇರ್ ಬಳಕೆ" ಎಂದು ಏನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು?

ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮುದಾಯದ ಕಾಳಜಿಗಳು ಯಾವುವು?

ಡಿಜಿಟಲ್ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃತಿಸ್ವಾಮ್ಯ ಮಾಲೀಕರಿಂದ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಬಹುದಾದರೆ, ಆ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ನ್ಯಾಯಯುತ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬಹುದು ?

ಮೂರು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸದಂತೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕೆ-ಆರ್ಕೈವಲ್ ಪ್ರತಿ, ಮಾಸ್ಟರ್ ಕಾಪಿ ಮತ್ತು ಎ ನಕಲನ್ನು ಬಳಸುವುದೇ?

ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರು (ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ) ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ, ಅವರು ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷದ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯದ ಕೃತಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಡೇಟಾವನ್ನು (ಶೂನ್ಯ ಮತ್ತು ಒನ್) ರವಾನಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಕಾರಣವೇ ?

ಬಳಕೆ

"ನ್ಯಾಯಯುತ ಬಳಕೆ" ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಅನ್ವಯವು ನಿರಂತರ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದೆ. 'ನ್ಯಾಯಯುತ ಬಳಕೆ'ಯ ಚೌಕಟ್ಟು ಬಾಷ್ಪಶೀಲವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳ ನ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ನದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮತ್ತು ವಿಷಯ ಮ್ಯಾಟರ್ ಅದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ರಚಿಸಿದೆ, ಆಧಾರಿತ ಮೇಲೆ ದಿ ತತ್ವ ನ್ಯಾಯ ಸಮಾನ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯದ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ ಎಂದು ಪ್ರಭಾವಿಸುವುದು. ಇದು 'ಕಡ್ಡಾಯ ಪರವಾನಗಿ' ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಶಾಸನದಿಂದ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬಳಕೆಗೆ ಕೆಲವು ಮಿತಿಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಬಳಸುವ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನು ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾಯಿದೆ- ೨೦೦೦

"ಭಾರತದ ಸಂಸತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾಯ್ದೆ -೨೦೦೦ ಅನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ, ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇ-ವಾಣಿಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ ಭಾರತ ಪ್ರಥಮ ದೇಶದ ಸೈಬರ್ ಕಾನೂನು.

ಸೈಬರ್ ಕಾನೂನು

ಸೈಬರ್ ಕಾನೂನು ಎನ್ನುವುದು ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಮತ್ತು ವರ್ಲ್ಡ್ ವೈಡ್ ವೆಬ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಸೈಬರ್ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರು ಮತ್ತು ಇತರರ ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಅಂಶಗಳು ಅಥವಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯವು ಸೈಬರ್ ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ .

ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಐಪಿಆರ್ ಉಲ್ಲಂಘನೆ

"ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳು ಹೊಸತನವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ, ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಪಂಚವು ಗ್ರಾಹಕರು ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತರಾಗಿದ್ದಾಗ, ನಕಲು ಮಾಡುವ ಕನಿಷ್ಠ ವೆಚ್ಚ ಶೂನ್ಯವಾಗಿದ್ದಾಗ, ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟಕರವಾದಾಗ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ವಿಷಯಕ್ಕೆ "ಉಚಿತ" ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಎಂಬ ಹೊಸ ಸವಾಲನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತದೆ. ಅನೇಕರಿಂದ ಹಕ್ಕು ಚಲನಚಿತ್ರ, ಸಂಗೀತ, ಪ್ರಕಟಣೆ ಮತ್ತು ದೂರದರ್ಶನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಇವೆ ಹಾಕುವುದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರಿಂದ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಎರಡನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಕ್ರಿಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಲು ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ವಾಹಕಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ. ಆದರೆ ಲೈಬ್ರರಿ ವೃತ್ತಿಪರರಂತೆಯೇ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ. ದೂರಸಂಪರ್ಕ ನಿಯಂತ್ರಕರನ್ನು ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಅಧಿಕಾರವಾಗಿ ನೋಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಆರ್ಥಿಕತೆಯೊಳಗೆ ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾವು ಅದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ?"

ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆಟ್ವರ್ಕಿಂಗ್ ಸೈಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಐಪಿಆರ್ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

"ಬಳಕೆದಾರ-ರಚಿತ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡಲು ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಅವಕಾಶವು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಈಗ 2.30 ಮಿಲಿಯನ್ ಫೇಸ್ ಬುಕ್ ಬಳಕೆದಾರರಿದ್ದಾರೆ, ಒಬ್ಬರು ಶತಕೋಟಿ ಟ್ವೀಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ ಮೂಲಕ ವಾರಕ್ಕೆ ಟ್ವಿಟರ್, ಇನ್ನಷ್ಟು ಗಿಂತ ಯೂಟ್ಯೂಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ 9 ಲಕ್ಷ ಗಂಟೆಗಳ ವೀಡಿಯೋವನ್ನು ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಪ್ಲಿಕ್‌ 31 ಬಿಲಿಯನ್ ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜುಲೈ 2009 ರಲ್ಲಿ ಆಪಲ್ ಆಪ್ ಸ್ಟೋರ್ 200 ಲಕ್ಷ ರಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ 031 ಬಿಲಿಯನ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳನ್ನು ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿತು. ಸೃಜನಶೀಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ, ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕದಂತೆ ಜನರನ್ನು ತಡೆಯಲು ಗೂಗಲ್ ಡಿಸೆಂಬರ್ 2009 ರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ನೀತಿಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಮೈಸೈಸ್ "ಟೇಕ್ಡೌನ್ ಸ್ಟೇ ಡೌನ್" ಸೇವೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ, ಅದು ಅನುಚಿತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತದೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ವೀಡಿಯೋ ಅಥವಾ ಆಡಿಯೋ ವಿಷಯ, ಆದರೆ ಸಹ ಅಂಕಗಳು ಅದು ಜೊತೆ ಡಿಜಿಟಲ್ "ಫಿಂಗರ್‌ಪ್ರಿಂಟ್". ಇದು ಬೇರೆ ಬಳಕೆದಾರರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಮರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಳಕೆದಾರರನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ. ಯೂಟ್ಯೂಬ್ ಇದೇ ರೀತಿಯ ವಿಷಯ ಗುರುತಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ವಿಷಯವನ್ನು ಫಿಲ್ಟರ್ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಸರಿಯಾದ ಹೋಲ್ಡರ್‌ಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಣಗಳಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ"

ಘೆಂಡಿಂಗ್‌ಗಳು

ಪ್ರಸ್ತುತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ವಿಧಾನ ಬದಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನವು ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ನಾವು ಹಿಂದೆ ಜನರು ಬೌದ್ಧಿಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ನಕಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತರಿಗೆ ತಿಳಿಸದೆ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸನ್ನಿವೇಶವು ಬದಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ವ್ಯವಹಾರವಾಗಿದೆ. ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವವರು ಬೌದ್ಧಿಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಲಾಭ ಅದರ ಸಮಾಜ. ಆದರೆ ಸೈನ್ ಇನ್ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಅದರ ದಿ ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವವರು ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು ಅಥವಾ ಬ್ಲಾಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿಟ್ ಅಥವಾ ಇಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಅವನ/ಅವಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಮತ್ತು ರಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಸಮಾಜ. ನನಗೆ ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ಕಾರಣ ಯಾರಿಗೂ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಲು ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಬೇರೊಬ್ಬರ ಸೃಜನಶೀಲತೆ.

ತೀರ್ಮಾನ

ಐಪಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ, ಹಗರಣಗಳು ಮತ್ತು ನಕಲಿ ಅಥವಾ ನಕಲಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಐಪಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಇತರರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ತತ್ವಗಳು ಆಡಳಿತ ಐಪಿಆರ್ ಹೊಂದಿವೆ ವಿಕಸನಗೊಂಡಿತು ಮುಗಿದಿದೆ ಶತಮಾನಗಳು. ವಿಭಿನ್ನ ಐಪಿ ಹಕ್ಕುಗಳು ಅವರು ಒದಗಿಸುವ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಒಮ್ಮೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ವಿವಿಧ ನೀತಿಗಳು ಮಾತುಕತೆ ದೇಹಗಳು, ಐಪಿ ಮತ್ತು ಇತರ ನೀತಿ ವಿಷಯಗಳು, ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು, ಬಹು ವೇದಿಕೆಯಾದ್ಯಂತ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ನಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಸಿಸ್ಟಮ್, ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ರಕ್ಷಣೆ, ಬಳಕೆದಾರರ ದೃಢೀಕರಣ ಮತ್ತು ಅವರ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಮಿತಿಗಳು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ದಿ ಐಪಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸೈನ್ ಇನ್ ತನ್ನದೇ ಆದ ಬಾಹ್ಯ ಪರಿಸರ ಇದು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ರಕ್ಷಿಸಿ ಅವರ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಸೈನ್ ಇನ್ ಇಂದಿನ ಪರಿಸರ. ಇಂದಿನ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿಗಳ ಬೌದ್ಧಿಕ ವೋಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಐಪಿಆರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಐಪಿ ಡೇಟಾಬೇಸಗಳನ್ನು ಕಾನೂನು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಕೆದಾರರ ನಾವೀನ್ಯತೆ, ಪ್ರಯತ್ನ & ಕೌಶಲಗಳ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು ಫಲಾನುಭವಿ ನೀತಿ.

ಉಲ್ಲೇಖಗಳು:

REFERENCES:

- 1 Rodney D Ryder, Intellectual Property and the Internet, (Lexus Nexis Butterworth, 2002), Intellectual Property and E-commerce: How to Take Care of Your Business, Websiten Lien Verbauwhede, Consultant, SMEs Division, WIPO.
- 2 The Indian Copyright Act, 1957
- 3 WIPO Intellectual Property on the Internet: A survey of issues. <http://ecommerce.wipo.int>
- 4 The Open Source Initiative, including a full definition of ‘open source’, is at <http://www.opensource.org/>. Richard Stephens, “Copy left – All Rights Reversed,” Copyright World, pp.28-31 (June/July 2000). The separate ‘free software’ movement represented by the Gnu Project of the Free Software Foundation, at <http://www.gnu.org>.
- 5 S.Nivas / Indian Journal of Computer Science and Engineering (IJCSE) ISSN 2278-6856
- 6 Ramesh Yernagula 1 Application of Intellectual Property Rights for Digital Preservation of Historical Collection at Indian Council of Historical Research: A Case Study <http://www.itu.int/net/itunews/issues/2011/07/38.aspx> [5]. http://ir.inflibnet.ac.in/bitstream/1944/130/1/cali_37.pdf [6].

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ವಲಯದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ನಂತರದ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆ-ಒಂದು ಪಕ್ಷಿ ನೋಟ

ಡಾ. ತೆರೆಜ್ ಪಿರೇರಾ

ವಾಣಿಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಡಾ.ಪಿ.ದ.ಪೈ - ಪಿ.ಸ.ಪೈ ಸ.ಪ್ರ.ದ. ಕಾಲೇಜು ಮಂಗಳೂರು
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು

ಕಿರುಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕಳೆದ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (MFI) ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಯೂನುಸ್ ತನ್ನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾದರಿಗೆ ನೊಬೆಲ್ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ತರುವಾಯ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಯಾವುದೇ ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಅಂಶವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಾಭರಹಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವುದೇ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾದರಿಯ ಯಶಸ್ಸಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ೧೯೯೨ರಲ್ಲಿ ನಬಾರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (ಎನ್.ಜಿ.ಬಿ.) ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ - ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಂಕೇಜ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸೌಲಭ್ಯವಂಚಿತ ಜನರಿಗೆ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಕಿರು ಬಂಡವಾಳ ಚಳುವಳಿಯು ನಬಾರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಮರುಸಾಲ ನೀಡುವ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು ಈ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರ. ಇದಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸಹ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ.

ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ವಲಯವು ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಇದು ಕಿರು ಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (MFI) ರಚನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಬೃಹತ್ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ [ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಥವಾ ಜಂಟಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಗುಂಪು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ] ವಿತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕಿರು ಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (MFI) ಮಾದರಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಯೋಜನೆ (SHG Bank Linkage) ಮಾದರಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಎರಡು ಸೇರಿದಂತೆ ಎರಡು ವಿಧದ ಚಾನಲ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು ಲಭಿಸುವುದರಿಂದ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಹ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಸೇರ್ಪಡೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಆರ್‌ಬಿಐ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ವಲಯವನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಾಲವು ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ.

ಉದಾರೀಕರಣದ ನಂತರ ಭಾರತೀಯ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಗಮನಾರ್ಹ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ತಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷೆ ಕಿರು ಬಂಡವಾಳ ವಲಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ (ಮನೋಜ್ ಶರ್ಮ ಮತ್ತು ಗ್ರಹಾಂ ರೈಟ್, ೨೦೧೦). ೧೯೯೦ರ ದಶಕ ಮತ್ತು

೨೦೦೦ದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಸೇವೆಗಾಗಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಾಗಿ ರೂಪಾಂತರ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಿದರು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಂಭಾವ್ಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ೨೦೦೬ರಿಂದ ೨೦೧೦ರವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಲಯವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರವನ್ನು ಕಂಡಿತು. ಕಿರು ಸಾಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಷೇರು ಎರಡೂ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬ್ಯುಹೆಕ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣಕಾಸಿನ ಲಭ್ಯತೆಯಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಇಂತಹ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರಚೋದಿಸಿತು.

ಮಾರ್ಚ್ ೩೧, ೨೦೦೭ರಂದು ೧೩, ೯೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಲ ಮಾರ್ಚ್ ೩೧, ೨೦೧೦ರ ವೇಳೆಗೆ ರೂ.೩೮,೧೮೬ ಕೋಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾದರಿ ಮತ್ತು ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಮಾದರಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ - ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ ಚಳುವಳಿಯ ೭೦%ನಷ್ಟಿತ್ತು.. ೨೦೧೧-೧೨ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲದ ೮೦% ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ೧೪,೫೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದೆ. ಆದರೆ ನಂತರದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ವಲಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಕೂಲ ಘಟನೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಲೇಖನವು ಅಂತಹ ಒಂದು “ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ೨೦೧೦”ನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ವಲಯದಲ್ಲಿ ನಡುಕಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಈ ಲೇಖನ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶಗಳು ಹಾಗೂ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರ ಮೇಲೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ನಂತರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶಗಳು : ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:

- ಗ್ರಾಹಕರ ಮತ್ತು ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ೨೦೧೦ರ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು.
- ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ನಂತರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು.

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಧಾನ

ಲೇಖನವನ್ನು ವಿವಿಧ ನಿಯತಕಾಲಿಕಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ದ್ವಿತೀಯಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಕಾರಣಗಳು

ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ೨೦೦೬ರ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅನಧಿಕೃತ ವಸೂಲಿ ಕ್ರಮಗಳು, ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಅಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ (ಉಳಿತಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು), ಕಳಪೆ ಆಡಳಿತ, ದುಬಾರಿಯಾದ ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳು ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು (ಸಿಜಿಎಪಿ ೨೦೧೦) ಆರೋಪಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಶೇರ್ ಮತ್ತು

ಸ್ವಂದನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ೫೭ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ಮೂಲಕ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಕೃಷ್ಣ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲಗಾರರು ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾದ ಸಾಲಗಳನ್ನು (ಶೈಲೇಂದ್ರ, ೨೦೦೬) ಮರುಪಾವತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಾರಣ (ಘಾಟೆ, ೨೦೦೬) ಸರ್ಕಾರದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ನಡುವೆಯೂ ೨೦೦೫-೦೮ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ವಲಯವು ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು “ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಭಾರತವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ರಾಜ್ಯ” ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ಶೀಘ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಗಣನೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶೀಘ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಗಣನೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಗ್ಗದ ಸಾಲದ ಲಭ್ಯತೆ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ಅದಾಗ್ಯೂ, ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಘಟನೆಗಳು ಮುಂದುವರಿದವು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸಾಲಗಾರರನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಘಾತಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು, ಅದೇ ವರ್ಷ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಸರ್ಕಾರ ಬಲವಂತವಾಗಿ “ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (ಹಣ ಸಾಲ ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯಿದೆ” ಜಾರಿಗೆ ಮಾಡಿತು. ಇದರಿಂದ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕುಸಿತವು ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. (ಪ್ರಭಜೋತ್ ಕೌರ್ ವರ್ಮ ಮತ್ತು ಸೋಮದೇವ್, ೨೦೧೩).

ಶೈಲೇಂದ್ರ (೨೦೦೬) ಅವರ ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನದ ಮಾಹಿತಿಯಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಬೆಂಬಲದ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು (ವೆಲುಗು) ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಘರ್ಷ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಕಿರುಬಂಡವಾಳದ ಏಕಾಏಕಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಹಿಂದಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹಲವಾರು ಘಟನೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧. ಕಿರುಬಂಡವಾಳದ ವಾಣಿಜ್ಯೀಕರಣ

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ದಾನಿಹಣದೊಂದಿಗೆ “ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶ”ಕ್ಕಾಗಿ ಲಾಭವಿಲ್ಲದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರಾದರೂ ಸಹ ಕಿರುಬಂಡವಾಳದ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಯಶಸ್ಸು ಮತ್ತು ಆಕರ್ಷಣೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಂತೆ ಮುಂದೆ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಲಾಭವಿಲ್ಲದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ವಲಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಥವಾ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕೇತರ ಹಣಕಾಸು ಕಂಪನಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುವ ಮೂಲಕ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ೨೧ನೇ ಶತಮಾನವು ಕಿರು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕದಿಂದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಂತಕ್ಕೆ ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸಿತು. ಬ್ಯಾಂಕೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಹಲವು ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳದ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಪಸ್ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿದರು. ಎಸ್.ಕೆ.ಎಸ್. ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಿಂದ ತನ್ನ ಷೇರುಗಳಿಗೆ ೧೧ ದಶಲಕ್ಷ ಡಾಲರ್ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು. ಮೊದಲ ಹೂಡಿಕೆಯು ೩ ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಸುಮಾರು ೨೩೪ ದಶಲಕ್ಷ ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆದಾರ ಹಣವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಗಿತ್ತು (ಮನೋಜ್ ಶರ್ಮ ಮತ್ತು ಗ್ರಹಾಂ ರೈಟ್, ೨೦೧೦). ಈ ಕ್ರಮವು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯೀಕರಣದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ನಂತರ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಹಲವಾರು ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯೀಕರಣದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಹರಡಿತು.

ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯೀಕರಣ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಷೇರುಗಳ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಖಾಸಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ಬಹುಪಾಲು ಭಾರತೀಯ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಲಾಭೋದ್ದೇಶದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಅವರ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಹಣದ ಅಭಿರುಚಿಯಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತರಾದರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು.

೨. ದುರ್ಬಲ ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಆಡಳಿತ:

ಭಾರತೀಯ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಆಡಳಿತ ಬಹಳ ದುರ್ಬಲವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬ್ಯಾಂಕೇತರ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾರಣ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಆಡಳಿತದ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವು. ಸಂಬಂಧಿತ ವರ್ಗದೊಂದಿಗೆ ವಹಿವಾಟುಗಳು (ಸ್ಥಾಪಕ ಪ್ರವರ್ತಕರಿಗೆ ಸಾಲ), ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸುವುದು, ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾಮಾಂಕಿತ/ ಸ್ವತಂತ್ರ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಮೌನ, ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಗಳ ನಡವಳಿಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿ, ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸದಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಕರೊಂದಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಇರಿಸುವುದು ಇವೆಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಆಡಳಿತದ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇಂದಿನವರೆಗೂ, ಕಿರು ಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬೃಹತ್ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಆಡಳಿತದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಲೂ ಇಲ್ಲ ಅಂತೆಯೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲೂ ಇಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಎಸ್. ಕೆ. ಎಸ್. ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ಮಂಡಳಿಯು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಸುರೇಶ್ ಗುರುಮಣಿ ಅವರಿಗೆ ೫೦% ಹೆಚ್ಚಳ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ೧.೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನಿಂದ ೨.೩ ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿಸಿತು ಮತ್ತು ೮೦ ಲಕ್ಷ ನಗದು ಬೋನಸ್ ನೀಡಿತು. ೩ ಅವರಿಗೆ ತಿಂಗಳುಗಳ ನಂತರ ಅವರು ಯಶಸ್ವಿ ಐಪಿಒ (IPO) ಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ, ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೦೦೮ರಲ್ಲಿ ಅವರು ನೇಮಕಗೊಂಡಾಗ ಮಂಡಳಿಯು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ಆದೇಶವನ್ನು ಪೂರೈಸಿದರು. ಇದು ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಐಪಿಒ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಡೆಯಿತು. ಷೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಂಪನಿಯ ಷೇರುಗಳು ರೂ.೮,೦೦೦ ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು, ವಿಶ್ಲೇಷಕರ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಂತಿತು. ಅದಾಗ್ಯೂ, ನಿರ್ದೇಶಕ ಮಂಡಳಿಯು ಗುರುಮಣಿ ಅವರನ್ನು ಯಾವುದೇ ವಿವರಣೆ ನೀಡದೆ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಹೊರಹಾಕಿತ್ತು ಆದರೆ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕಾರಣವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಅದಾಗ್ಯೂ, ಹೂಡಿಕೆದಾರರು, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಗುರುಮಣಿಗೆ ಸಮೀಪವಿರುವ ನೌಕರರು ವ್ಯವಹಾರ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಘರ್ಷಣೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದಾಗಿ ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಅದು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದರೇ? (ಅರುಣಾಚಲಂ ರಮೇಶ್, ೨೦೧೧)

೩. ಕಿರು ಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೃತಕ ಬೃಹತ್ ಬೆಳವಣಿಗೆ:

೨೦೦೬ರಿಂದ ೨೦೧೦ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಸೇರಿದಂತೆ ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ವಲಯದಿಂದ ಕಂಡುಬಂದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಕೆಲವು ಭೌಗೋಳಿಕತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಅತೀವ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಸಾಲ ನೀಡುವ ಅಘಾತಕಾರಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಬಹುಸಾಲ (ಅದೇ ಸಾಲಗಾರ ಬಹುಗುಂಪುಗಳ ಸಾಲಗಾರನಾಗಿ), ಬೇನಾಮಿ ಶಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರ ಕೆಲಸಗಾರರು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನಗಳಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕಟೆಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನದೇ ಗುಂಪಿನ ಘಟಕಗಳ ನಡುವೆ ಮೋಸದ ಮತ್ತು ಅಪಾರದರ್ಶಕ ವಹಿವಾಟುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಪ್ರೈವೇಟಿ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮರುಪಡೆಯಲಾಗಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಕಿರು ಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಹಣವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾಗದೆ ಸೋತುಹೋದವು.

೪. ಸಮಗ್ರ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕೊರತೆ:

ಡೇಟಾ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಕಿರು ಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಹ ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ, ಶಾಖೆಗಳು, ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕತೆಗಳಾದ್ಯಂತ ಮಾಹಿತಿ ಅಥವಾ ಮಾಹಿತಿಯ ಏಕೀಕರಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಉದಾ: ಗ್ರಾಹಕರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಬಡ್ಡಿಯ ದರದ ಮಾಹಿತಿ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯವಹಾರ ನಿಯಮಗಳು ಕೂಡ ಕಿರು ಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿಲ್ಲ.

೫. ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ವಸೂಲಾತಿಯ ಪರಿಪಾಠ:

ಖಾಸಗಿ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಬೃಹತ್ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಕಾರಣ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ ಪಡೆದ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ವಸೂಲಾತಿ ಮಾಡಲು ವಿವಿಧ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಹೀಗೆ ಅವರು ಬಡ ಮಹಿಳೆಯರ/ ಪುರುಷರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನಾಹುತವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದರು. ಉದಾ: ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಲು ಗ್ರಾಹಕರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಅಪಹರಣ.

ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಹಕರು ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಬಹುಸಾಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಲುಪಿ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪುರುಷರ / ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು.

೬. ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿಯಂತ್ರಣ ಚೌಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ನೀತಿಯ ಕೊರತೆ:

ಕಿರು ಬಂಡವಾಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬಹುಪಾಲು ಸಾಲದ ಭಾಗ ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ ಹಾಗೂ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರವೇಶ ನಿಯಂತ್ರಣವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಗಿದ ಕಾರಣ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬಲವಾದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಕಿರು ಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು, ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗಳು, ಬ್ಯಾಂಕೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಸ್ಥಳೀಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿಯಂತ್ರಣ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಕೊರತೆಯಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ವರೂಪದ ಸಂಘಟನೆಯು ವಿಭಿನ್ನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಗಂಭೀರವಾದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ಬಹು ನಿಯಂತ್ರಣವು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ಮತ್ತು ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯ ಕಿರು ಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿತು.

ಎಪಿ ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (ಹಣಸಾಲ ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯಿದೆ, ೨೦೧೦” ರ ಪರಿಣಾಮಗಳು :

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ವಿತರಣೆಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, 'ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (ಹಣಸಾಲ ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯಿದೆ, ೨೦೧೦ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಈ ಶಾಸನದ ಪ್ರಮುಖ ನಿಬಂಧನೆ ಹಾಗೂ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ:

- ಎಲ್ಲಾ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಲು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸಾಲವನ್ನು ವಿತರಿಸಲು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಮೊದಲು ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ವಿಫಲವಾದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹ ಹಾಗೂ ಸಾಲದ ವಿತರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ ಸಾಧಿಸಬಹುದು.

- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬದ ಕಾರಣ ಆಸ್ತಿ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕುಸಿದಿದೆ ಮತ್ತು ಸಾಲ ವಿತರಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಕುಸಿತದಿಂದ ಭಾರೀ ನಷ್ಟಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದವು.
- ಕಾನೂನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡವು. ೨೦೦೯ರಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೯೫% ಮತ್ತು ೫೭%ರಷ್ಟಿತ್ತು; ಇದು ೨೦೧೦ರ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೧೭%ನಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. (MIX ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ವರ್ಲ್ಡ್, ೨೦೧೧) .
- ಈ ಶಾಸನದ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮನೆಯಿಂದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿತು ಮತ್ತು ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಸಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಚಿಸಿದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿತು.
- ಇದು ಸಾಲಗಳ ಮರುಪಾವತಿಯ ಸಂಗ್ರಹದ ವೇಗವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿತು ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದರವು ೯೯% ರಿಂದ ೧೦%ಗೆ ಇಳಿಕೆಯಾಯಿತು (ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್, ೨೦೧೧).
- ಜೊತೆಗೆ, ಈ ಕಾಯಿದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿತು. ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ಸಭೆಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲಗಾರರು ತಮ್ಮ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಸಾಲಗಳ ೨೦೦೯ರಲ್ಲಿ ೦.೬ % ಇದ್ದು ೨೦೧೦ರಲ್ಲಿ ೩%ಗೆ ಏರಿತು.
- ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಸಾಲಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸುವ ಬಡ್ಡಿಯ ದರವನ್ನು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿದರೂ ಸಹ, ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಚೇತರಿಕೆ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ (MIX ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ವರ್ಲ್ಡ್, ೨೦೧೧).
- ಈ ಕಾನೂನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಬಹುತೇಕ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮುಚ್ಚಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು.
- ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಮರುಪಾವತಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಧಾನವಾದವು ಮತ್ತು ಇದರ ತರಂಗಗಳು ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹರಡಿದವು. ೨೦೧೦ರ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ಮೊದಲಾರ್ಧದಲ್ಲಿ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ ೫ ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಿತರಿಸಿದರು ಆದರೆ ದ್ವಿತೀಯಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೇವಲ ರೂ.೮.೫ ಕೋಟಿ ವಿತರಿಸಿದರು (www.legatum.com).
- MCRIL ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ವ್ಯೂ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ (೨೦೧೧)ರ ಪ್ರಕಾರ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಿರುಬಂಡವಾಳದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋ ರಿಸ್ಕ್ ಅನುಪಾತ (PAR) ೨೦೧೦ ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯದಲಿ ೦.೬೭% ರಿಂದ ೨೦೧೧ರಲ್ಲಿ ೨೫.೫%ಕ್ಕೆ ಏರಿತು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಣಾಮ ಕೇವಲ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಅನೇಕ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಿತು. ಆದರೆ ಶಾಸನದ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಿದಾಗಿನಿಂದ, ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ತಮ್ಮ ಸಾಲದಾತರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ.
- ಹಾಗಾಗಿ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಣಕಾಸುಗಳ ಮೂಲಗಳು ಒಣಗಿದವು ಮತ್ತು ಸಾಲ ನೀಡುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇದು ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಔಪಚಾರಿಕ ಹಣಕಾಸು ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲದ ಅರ್ಧ ಶತಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಸ್ಥಿತಿ ತಂದಿತ್ತಿತು (ಪ್ರಭಜೋತ್ ಕೌರ್ ಮತ್ತು ಸೋಮದೇವ್, ೨೦೧೩).

• ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಬಲಿತ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಈ ಕಾನೂನು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಗಿಡಲಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಿವಿಧ ಅಧ್ಯಯನಗಳು, ಅವರು ಸಹ ಬಹುಸಾಲ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿವೆ (ಪ್ರಭಜೋತ್ ಕೌರ್ ಮತ್ತು ಸೋಮದೇವ್, ೨೦೧೩).

• ಎಪಿ ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸಿನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪುನರಾವರ್ತನೆಗಳು:

• ಎಪಿ ಆಕ್ಟ್ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು. ಅಂತೆಯೇ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ನಷ್ಟವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

• ಲೆಗಟಿಮ್ ವೆಂಚರ್ಸ್ (ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆ ಗುಂಪು) ವರದಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಎಪಿ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ವಿವಿಧ ಪರಿಣಾಮಗಳು:

• ಹಲವಾರು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಚ್ಚುವಿಕೆಯ ಕಾರಣ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ೧೮ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ದಶಲಕ್ಷ ಬಡ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಔಪಚಾರಿಕ ಹಣಕಾಸು ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

• ಆರ್‌ಬಿಐ ನ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಡೆಟ್ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಂಗ್ (ಸಿಡಿಆರ್) ಸೆಲ್ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಮಾರ್ಚ್ ೨೦೧೧ರಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ. ಇದು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಉಂಟಾದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

• ವಿತ್ತೀಯ ಸೇರ್ಪಡೆಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರುಗಳನ್ನು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಎಪಿ ಆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಹಲವು ಎಮ್‌ಎಫ್‌ಐಗಳ ಮುಚ್ಚುವಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಬೃಹತ್ ಕೆಟ್ಟ ಋಣಭಾರಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಇದು ಆದ್ಯತೆ ವಲಯದ ಸಾಲದ ಭಾಗವಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎಂಎಫ್‌ಐಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಲವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿತು.

• ಭಾರತೀಯ ಖಾಸಗಿ ವಲಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿವೆ ಎಕೆಂದರೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಹಣವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿಸಲು ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದೊಡ್ಡ ಅನುತ್ಪಾದಿತ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಉದಾ: ಪ್ರಮುಖ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಶೇರ್ ಮತ್ತು ಅಸ್ಮಿತಾ, ೨,೧೦೦ ಕೋಟಿ ಸಾಲ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಇದು ಸಾಲಗಾರರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅವರ ಮರುಪಾವತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.

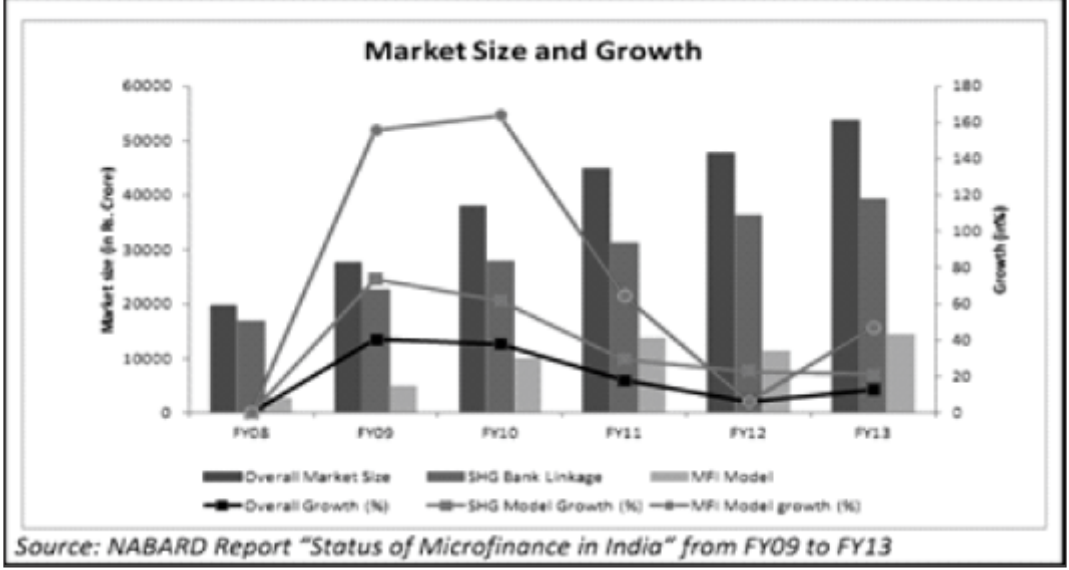
• ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 'ಲೆಗಟಿಮ್ ವೆಂಚರ್ಸ್' ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಂತೆ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಐಟಿ ಉದ್ಯಮಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಅಂತಹ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಚ್ಚುವಿಕೆಯು ಸಾವಿರಾರು ಜನರ ಉದ್ಯೋಗ ಕಸಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಹರಡಿದೆ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅನೇಕ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಪಾಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ.

ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ನಂತರದ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ, ಕಿರುಬಂಡವಾಳದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ವಲಯವು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಆರ್‌ಬಿಐನಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ನಂತರದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಮೇಲೆ ಪಕ್ಷಿ ನೋಟ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿರುತ್ತದೆ:

• ನಬಾರ್ಡ್ "ಭಾರತದ ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ಸ್ಥಿತಿ" ಎಂಬ ವರದಿಯಂತೆ ೨೦೧೩ ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ

ಎಸ್.ಹೆಚ್.ಜಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಲಿಂಕೇಜ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ (ರೂ.೩೯,೩೭೫ ಕೋಟಿ) ಮತ್ತು ಎಂಎಫ್‌ಐ ಮಾದರಿಯು (ರೂ.೧೪,೪೨೫ಕೋಟಿ) ಸೇರಿದಂತೆ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ರೂ.೫೩,೮೦೧ ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಕೆಳಗಿನ ಗ್ರಾಫ್‌ನಿಂದ ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ:

• ೨೦೧೦ರಲ್ಲಿ ಈ ವಲಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಎಸ್‌ಹೆಚ್‌ಜಿ - ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಂಕೇಜ್ ಮಾದರಿ ಮತ್ತು ಎಮ್‌ಎಫ್‌ಐ ಮಾದರಿ ಎರಡೂ ಸೇರಿ ೨೦೧೦ರಿಂದ ೨೦೧೦ರವರೆಗಿನ ಸ್ಥಿರವಾದ ಮತ್ತು ಧನಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ೨೦೧೧ರಲ್ಲಿ ಎಪಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ನಂತರ ನಿಯಂತ್ರಣಾತ್ಮಕ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ವಲಯ ತನ್ನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಿತು.

• ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಧಿ (ಐಎಂಎಫ್) ಮುನ್ನೂಚನೆಗಳು: ಐಎಂಎಫ್ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಪ್ರಕಾರ, ೧೫ ಪ್ರಮುಖ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ೨೦೧೨ರಲ್ಲಿ ೪.೭%ರಿಂದ ೨೦೧೩ರಲ್ಲಿ ೬.೨%ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಭಾರತಕ್ಕೆ ೨೦೧೧ ಮತ್ತು ೨೦೧೩ರಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ೪.೯% ಮತ್ತು ೬.೦% ಒಟ್ಟು ಜಿಡಿಪಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮುನ್ನೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿತು. ಇದು ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನದ ಕಾರಣ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಗಣನೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

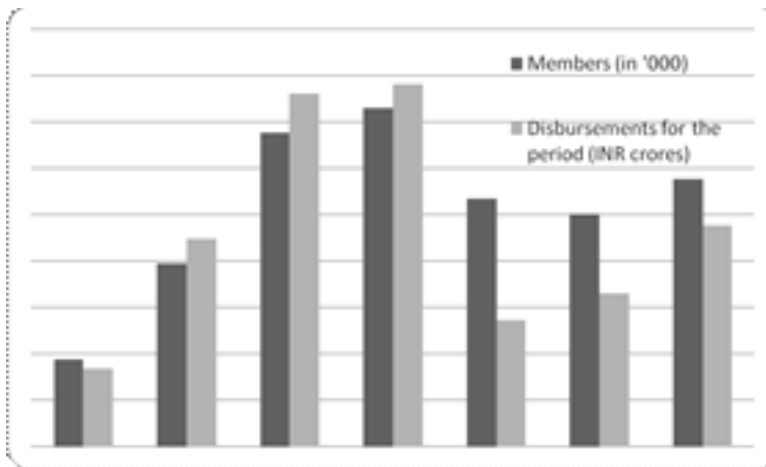
• ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ 'ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಔಟ್‌ಲುಕ್ ೨೦೧೩ - ರೆಸ್ಪಾನ್ಸ್ ಎಬಿಲಿಟಿ' ವರದಿ: ಮೇಲಿನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನಿಂದಾಗಿ ಕುಸಿದ ನಂತರ ೨೦೧೦ರಲ್ಲಿ ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ಈಕ್ವಿಟಿ ವಹಿವಾಟುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

• 'ಜೆ ಪಿ ಮೋರ್ಗಾನ್' ಸಮೀಕ್ಷೆ: ಜೆ ಪಿ ಮೋರ್ಗಾನ್ ನಡೆಸಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸದ ಪ್ರತಿಫಲದಿಂದ ಈಕ್ವಿಟಿ ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ನಿಯಮಿತ ಈಕ್ವಿಟಿ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಕ್ವಿಟಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೯.೨ ಮಿಲಿಯನ್ ಯು ಎಸ್ ಡಾಲರ್ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ನೀಡಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಈಕ್ವಿಟಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿದೆ:

Table 1: Equity Infusion in the microfinance sector

Year	Name of the MFI	Amount of equity infusion (Rs. Crore)
2011	Bandhan Financial Services Pvt Ltd	135
2011	Janalakshmi Financial Services Pvt Ltd	65
2011	Satin Creditcare Network Ltd	42.4
2012	SKS Microfinance Ltd	263
2012	Equitas Microfinance Pvt Ltd	140
2012	Annapurna Microfinance Private Limited	17
2012 and 2013	Ujjivan Financial Services Pvt Ltd	127.9 and 47.3
2013	Utkarsh Microfinance Pvt Ltd	20
2013	Grameen Financial Services Pvt Ltd	53.20
2013	Arohan Financial Services Pvt Ltd	48.7
2013	Janalakshmi Financial Services Pvt Ltd	325

ರೆಸ್ಪಾನ್ಸ್ ಎಬಿಲಿಟಿ - ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಔಟ್‌ಲುಕ್ ೨೦೧೩' - ವರದಿ ಮಾಡಿದಂತೆ, ಸಾಲಗಳ ಮಾರ್ಜಿನ್ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗಾಗಿ ೧೨% ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗಾಗಿ ೧೦% ಮಿತಿ ಹೇರಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ಇದು ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು, ಸಾಲ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಮರುಪಾವತಿಯ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಲ್ಲದ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ಮೂಲಕ ಕಿರುಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಾಲ ೨೦೧೨ರಲ್ಲಿ ೬,೬೬೧ ಕೋಟಿಯಿಂದ ೨೦೧೩ರಲ್ಲಿ ರೂ.೧೧,೦೦೦ ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ನಾವು ಎಸ್.ಕೆ.ಎಸ್ ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಸಂಗತಿಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ವಿವರಗಳು	FY08	FY09	FY10	FY11	FY12	FY13	ಫಲವರಿ 14
ಶಾಖೆಗಳು	770	1,353	2,029	2,379	1,461	1,261	1,255
ರಾಜ್ಯಗಳು	16	18	19	19	18	15	15
ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	219	307	341	378	329	298	294
ಕೇಂದ್ರಗಳು (ಸಂಗಮ)	63,142	129,461	226,017	274,782	229,600	216,234	228,188
ನೌಕರರು	6,818	12,814	21,154	22,733	16,194	10,809	8,932
- ಸಾಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು	3,740	7,943	11,878	15,331	10,354	6,746	5,259
- ಟ್ರೇನಿ ಸಹಾಯಕರು	1,306	774	3,011	95	8	149	281
- ಶಾಖೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ	1,035	2,217	3,455	3,957	3,234	2,259	2,191
- ಏರಿಯಾಕ ಜೇರಿವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು	52	139	198	177	123	93	85
- ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಚೇರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ	529	1,458	2,215	2,772	2,148	1,304	865
- ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ ಸಿಬ್ಬಂದಿ	156	283	397	401	327	258	251
ಸದಸ್ಯರು ('000 ರಲ್ಲಿ)	1,879	3,953	6,780	7,307	5,351	5,021	5,783
ಸಕ್ರಿಯ ಸಾಲಗಾರರು ('000 ರಲ್ಲಿ)	1,629	3,521	5,795	6,242	4,257	4,308	4,963
ವಿತರಿಸಲಾದ ಸಾಲಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ('000 ರಲ್ಲಿ)	2,052	4,700	7,397	7,090	2,730	1,160	4,133
ಅವಧಿಯ ವಿತರಣೆಗಳು (INR ಕೋಟಿಗಳು)	1,680	4,485	7,618	7,831	2,737	3,320	4,788
ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಬಂಡವಾಳ (INR ಕೋಟಿಗಳು) (ಠ + ಃ)	1,051	2,456	4,321	4,111	1,669	2,359	3,113
- ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಲಗಳು (INR ಕೋಟಿಗಳು) (ಎ)	781	1,417	2,937	3,479	765	1,490	1,721
- ನಿಯೋಜಿಸಲಾದ ಸಾಲಗಳು (INR ಕೋಟಿಗಳು) (ಬಿ)	270	1,039	1,384	632	904	869	1,392
ವಿತರಣೆ / ಸಾಲಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ	8,187	9,543	10,299	11,045	10,024	11,159	11,584
ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಬಂಡವಾಳ / ಸಕ್ರಿಯ ಸಾಲಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ	6,447	6,977	7,456	6,585	3,921	5,475	6,272
ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಬಂಡವಾಳ / ಸಾಲದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (INR '000)	2,809	3,093	3,638	2,681	1,612	3,497	5,919
ಸದಸ್ಯರು / ಶಾಖೆಗಳು	2,441	2,922	3,342	3,071	3,662	3,982	4,608
ಸದಸ್ಯರು / ಸಾಲಅಧಿಕಾರಿಗಳು	502	498	571	477	517	744	1,100

ಗ್ರಾಫ್‌ನಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದೇನೆಂದರೆ, ೨೦೧೦ ಮತ್ತು ೨೦೧೧ರ ಹಣಕಾಸಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಕೆ.ಎಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ನ ಸಾಲದ ವಿತರಣೆ ಗರಿಷ್ಠವಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಎಪಿ ಕಿರುಬಂಡಾವಾಳ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಕಾರಣ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಕುಸಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ೨೦೧೨ ಮತ್ತು ೨೦೧೩ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಲುಪಿವೆ. ಆದರೆ ೨೦೧೪ರಲ್ಲಿ ಈ ಕಂಪನಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಬಹುದೆಂದು ಮಾಹಿತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಸಾಲ ವಿತರಣೆಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ:

ಭಾರತೀಯ ಕಿರುಬಂಡಾವಾಳ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ೨೦೧೦ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅಘಾತಕಾರಿ ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಬಹುಶಃ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರೂರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೫೪ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿದ್ದವು. ಇಂತಹ ಕಿರುಬಂಡಾವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಬಡ ಎರವಲುಗಾರರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸ ಕಾನೂನಿನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ಲೆಗಟಿಮ್ ವೆಂಚರ್ಸ್‌ನಂತಹ ವಿವಿಧ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಬಲಿತ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ (೨೦೧೧) ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ, “ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಉದ್ದೇಶ, ನಿಯಂತ್ರಣವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಗಮನ, ಕವರೇಜ್ ಮತ್ತು ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ತಪ್ಪು. ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ಹಾನಿ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ”.

ಉಲ್ಲೇಖಗಳು:

೧. ಲೆಗಟಿಮ್ ವೆಂಚರ್ಸ್ (೨೦೧೧), ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ: ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಪಿರಮಿಡ್, ಲೆಗಟಿಮ್ ವೆಂಚರ್ಸ್, ದುಬೈ
೨. ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಔಟ್‌ಲುಕ್ (೨೦೧೩), ಹೈಡೆಬಿಟ್? ಕಡಿಮೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ? ನಾಟಿಯರ್ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೂಡಿಕೆ ಎಜಿ, ಸ್ವಿಜರ್ಲ್ಯಾಂಡ್
೩. ಫೇಟ್ ಪ್ರಭು (೨೦೦೬), ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್: ಎಸ್ಪೆಟ್ ಆಫ್ ದಿ ಸೆಕ್ಟರ್ ರಿಪೋರ್ಟ್, ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ಇಂಡಿಯಾ, ನವದೆಹಲಿ
೪. ಮಿಕ್ಸ್ ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ವರ್ಲ್ಡ್: ಭಾರತ ಪೋಸ್ಟ್ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಫಲಿತಾಂಶಗಳು (೨೦೧೧)
೫. ಎಂಸಿಆರ್‌ಐಎಲ್ ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ವ್ಯೂ (೨೦೧೨), ನಿಯಂತ್ರಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಎಂಎಫ್‌ಐಗಳು: ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಮೈಕ್ರೋಕ್ರೆಡಿಟ್ ರೇಟಿಂಗ್ ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಗುರ್ಗಾಂವ್

೬. <http://www.themix.org>

೭. ಪ್ರಭಾಚೋತ್ ಕೌರ್ ಮತ್ತು ಸೋಮದೇವ್ (೨೦೧೩) ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಅದರ ಮರುಕಳಿಸುವಿಕೆಗಳು, ಭಾರತದ ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸಿಂಗ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ಲೋಬಲ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಂಡ್ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಸ್ಟಡೀಸ್ ೩, ೬೯೫-೭೦೨
೮. ಶೈಲೇಂದ್ರ ಹೆಚ್ ಎಸ್ (೨೦೦೬), ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು: ಕ್ರೈಸಿಸ್ ಮತ್ತು ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ವೀಕ್ಷೆ, ೪೧೧೯೫೯-೧೯೬೩.
೯. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ ಎನ್ (೨೦೧೧), ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ: ಸ್ಪೆಟ್ ಆಫ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ರಿಪೋರ್ಟ್, ಎಸ್‌ಎಜಿ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಇಂಡಿಯಾ, ನವದೆಹಲಿ.

ಸೇವಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆ ಪ್ರಭಾವ

ಡಾ.ಡಿ.ಡಿ.ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಸಹಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ,

ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಹಿಂದುಳಿದ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ದೇಶವು ತ್ವರಿತ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಅದು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು, ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಪ್ರಪಂಚದ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೇಶಗಳು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ೧೯೯೧ ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿದ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ಅನೇಕ ರಚನಾತ್ಮಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ರಕ್ಷಣಾ ನೀತಿಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಸೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಎಪ್ಪಿಐ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಲು ವಿಶ್ವದ ಉಳಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಭಾರತವು ಆಕರ್ಷಣೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಎಪ್ಪಿಐ ಡಂಪಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡ್ಸ್ ಒಂದು ಮೌಲ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದೆ.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪಿಐ ಒಳಹರಿವು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಜಾಗತಿಕ ಚೇತರಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ದೇಶೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಸಾಧನೆಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ೨೦೧೦-೧೧ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ಎಪ್ಪಿಐ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯ ಇತ್ತೀಚಿನ ಪ್ರವಾಸವು ಜಪಾನ್ ಎಪ್ಪಿಐಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಒಳಹರಿವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಅವರು ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಗೆ, "ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರೆಡ್ ಟ್ಯಾಪಿಸ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಎಂಬಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ರೆಡ್ ಕಾರ್ಪೆಟ್ ಇರುತ್ತದೆ". ಇದು ಕನಸಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಹರಿಯುತ್ತದೆ

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಎಪ್ಪಿಐ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು
- ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು
- ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪಿಐ ಹರಿವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು

ವಿಧಾನ

ಕಾಗದವು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕವಾಗಿ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಆರ್ಬಿಐ, ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ನಿಯತಕಾಲಿಕಗಳ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ದ್ವಿತೀಯಕ ಡೇಟಾವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಡೇಟಾವನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮೂಲಕ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಲ್ಪನೆ

H0: ಸೇವೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪಿಐ ಗಮನಾರ್ಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ.

H1: ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪಿಐ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆ:

ರಾಜಧಾನಿ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಎಪ್ಪಿಐ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎಮ್ ಎನ್‌ಗಳು ಎಪ್ಪಿಐಯನ್ನು ಅವರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಡಿನಾದ್ಯಂತ ಮರುಸಂಘಟಿಸಲು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ತಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಹೋಸ್ಟ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮ್ಯಾಜಿಕ್ ಸ್ಪಿಕ್ ಅನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತವೆ. ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆ ಎರಡು ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ-ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆ (ಎಪ್ಪಿಐ) ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ (ಎಪ್ಪಿಐ). ಹಿಂದೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಿಸುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪೆನಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು. ವಿದೇಶಿಗರು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಕಳವಳಗಳ ಷೇರುಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಲಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಚಂದಾದಾರರಾಗಬಹುದು (ಇದನ್ನು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಹೂಡಿಕೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ).

ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳದ ಅಗತ್ಯತೆ:

ವಿಶ್ವದ ಎರಡನೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶ ದೇಶ. ಅದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕೆಳಗಿನ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವರು ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ:

- ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ದೇಶೀಯ ಬಂಡವಾಳವು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ.
- ದೇಶೀಯ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಯು ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉತ್ಪಾದನಾ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ.
- ಭಾರತದಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವನೀಯ ಉಳಿತಾಯ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತವೆ.
- ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಅಗತ್ಯತೆ ಇರುವ ಯೋಜನೆಗಳ ಹಣಕಾಸುಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶೀಯ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು.
- ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳವು ಇತರ ವಿರಳವಾದ ಉತ್ಪಾದಕ ಅಂಶಗಳು ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನದಂತಹವುಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿಡುತ್ತದೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಮನಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ವ್ಯಾಪಾರ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ.

ಸೇವಾ ವಲಯ ಮತ್ತು ಎಪ್ಪಿಐ:

ಭಾರತವು ಮುಕ್ತ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಇದು ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅವಲಂಬನೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರವು ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ದೂರಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಯಂತ್ರಾಂಶ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪಿಐ ಹರಿವು ಪವಾಡವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ.

ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ೧೯೯೧ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಪುನರ್ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳದ ಹರಿವಿನ ವೇಗ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ೧೯೯೧-೯೨ ರಿಂದ ೨೦೧೨-೧೩ ರವರೆಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟು ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳದ ಒಳಹರಿವು ೪೫೬.೯ ಶತಕೋಟಿನಷ್ಟಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೭೦.೨ ಬಿಲಿಯನ್ (೫೯.೧ ರಷ್ಟು) ಎಪ್ಪಿಐ ಮತ್ತು ಉಳಿದವು ೧೮೬.೭ ಶತಕೋಟಿ (೪೦.೯ ಪ್ರತಿಶತ) ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ

ಕೋಷ್ಟಕ ೧: ವರ್ಷಗಳ ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳದ ಹರಿವುಗಳು (US ದಶಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆ	ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ
2001-02	6130	2021
2002-03	5035	979
2003-04	4322	11377
2004-05	6051	9315
2005-06	8961	12492
2006-07	22826	7003
2007-08	34335	27271
2008-09	37838	13855
2009-10	37763	32376
2010-11	27024	31471
2011-12	46553	17191
2012-13	36860	27770

ಮೂಲ: ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಬಿಐ ಬುಲೆಟಿನ್ ಮಾರ್ಚ್ ೨೦೦೮-೨೦೧೩ ರಂದು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ.

ಎಪ್ಪಿಐ ಶೇಕಡಾವಾರು (೨೦೧೧ ಶೇಕಡಾ) ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿನಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ೨೦೦೮-೦೯ರಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪಿಐ ಋಣಾತ್ಮಕ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ೧೩ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪಿಐ ೪.೪೦ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆ ೧೩.೭೪ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಎಪ್ಪಿಐಗಿಂತ ವೇಗವಾಗಿ ದರದಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪಿಐ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ, ಎಫ್.ಪಿ.ಐ ಪಾಲಿಗಿಂತ ಎಪ್ಪಿಐ ಪಾಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡೂ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯ ಕಾರಣ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೨: ಎಪ್ಪಿಐನ ಕೌಂಟ್ರಿವೈಸ್ ವಾಸ್ತವಿಕ ಹಣದುಬ್ಬರ (ರೂ.

ದೇಶ	ಸಂಚಿತ ಒಳಹರಿವು	ಒಟ್ಟು ಒಳಹರಿವಿನ %
ಮಾರಿಷಸ್	341125	38
ಸಿಂಗಾಪುರ್	90182	10
U. K	80459	09
ಜಪಾನ	70094	08
ಯು.ಎಸ್.ಎ	50923	07
ನೆದರ್ ಲ್ಯಾಂಡ	42378	06
ಸೈಪ್ರಸ್	32328	04
ಜರ್ಮನಿ	25512	03
ಫ್ರಾನ್ಸ್	16865	02
U. A.E	11307	01

ಮೂಲ: ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಪ್ರೋಮೋಷನ್ ಮತ್ತು ಪಾಲಿಸಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಡಿವಾಲ್ಟಿಂಗ್ ಶೀಟ್, ೨೦೧೩

ಮಾಲಿಷಿಯಸ್ ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೦೦೦ ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ ೨೦೧೩ ರವರೆಗೆ ಶೇ. ೩೮ ರಷ್ಟು ಒಳಹರಿವು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಸಿಂಗಾಪುರ್ ಮತ್ತು ಯು.ಕೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೧೦ ಶೇ ಮತ್ತು ೯ ಶೇ. ಮಾರಿಷಸ್ನ ಒಳಹರಿವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಹೊಡಿಕೆದಾರರು ಭಾರತದ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೌರಿಷಿಯಸ್ನ ಹೊಡಿಕೆದಾರರು ಭಾರತೀಯ ನಿವಾಸಿಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರಿಂದ ಮಾರಿಷಸ್ ಉನ್ನತ ಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೩: ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಪ್ಪಿಐ ಷೇರುಗಳ ಒಳಹರಿವಿನ ಸೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು (ರೂ. ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತ)

ವರ್ಷ	ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರ	ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	ದೂರಸಂಪರ್ಕ	ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಯಂತ್ರಾಂಶ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಾಂಶ	ಪವರ್	ಹೋಟೆಲ್ & ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ
2011-12	24656	15236	9012	3804	7678	4754
2012-13	26306	7248	1654	2656	2923	17777
2013-14	13294	7508	7987	6896	6519	2949

ANOVA						
Source of Variation	SS	Df	MS	F	P-value	F crit
Between Groups	581627046	5	116325409	4.279765	0.018188	3.105875
Within Groups	326163907	12	27180326	-	-	-
Total	907790953	17	-	-	-	-

ಮೂಲ: ಭಾರತದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನ ಸರ್ಕಾರ ಇಲಾಖೆ ೨೦೧೩.

ಸೇವೆಗಳು ಸೆಕ್ಟರ್ ಹಣಕಾಸು, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ವಿಮೆ, ಹಣಕಾಸು ತರ / ಉದ್ಯಮ, ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ, ಆರ್ & ಡಿ, ಕೊರಿಯರ್, ಟೆಕ್ ಅನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿಬ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಒಳಹರಿವು ಇರುವುದನ್ನು ಇದು ಟೇಬಲ್ ೩ ರಿಂದ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದೆ. ಹೋಟೆಲ್ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟಿಬ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಇದು ಟೇಬಲ್‌ನಿಂದ ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಇದು Anova ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಎಫ್ ಮೌಲ್ಯವು ಅದರ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕಿಂತ ೫% ನಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶೂನ್ಯ ಊಹೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸೇವೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿವಿಧ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿಬ ಒಳಹರಿವು ಗಮನಾರ್ಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಭಾರತವು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿಬಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅದು ಅವರನ್ನು ಸಂಕೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಮಾನ

ಭಾರತವು ಹಲವಾರು ಹೂಡಿಕೆಯ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಎನ್ನಾರೈಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟಿಬ ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಸ್ನೇಹ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿ ಸುಧಾರಣೆ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಸಮಾನಾಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿ "ಸಬ್ ಕಿ ಸಾತ್, ಸಬಾಕಿ ವಿಕಾಸ್" ನ ಕನಸು ನಿಜವಾಗುವುದಾದರೆ, ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಎಷ್ಟಿಬ ನೀತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಉಲ್ಲೇಖ

ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆ, ಗೌರವ್ ದತ್ತ ಮತ್ತು ಅಶ್ವಿನಿ ಮಹಾಜನ್, ಎಸ್. ಚಂದ್ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್, ನವ ದೆಹಲಿ ೨೦೧೩. ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್

Peer Reviewers for this Edition

Dr. S. G. Hundekar
Professor (Retd)
Department of Commerce
Karnatak University,
Dharwad

Dr. M. Vishwanath
Professor, P.G. Department of Law
Dean, Faculty of Law
Karnatak University,
Dharwad

Chanakya Alumni Office Bearers

Honorary President

Prof. M. Yariswamy

Chairman

Department of Political Science, Karnatak University, Dharwad.

President

Prof. M. G. Khan

Department of Political Science, Karnatak University, Dharwad.

Vice-President

Sri. N. R. Balikai

Principal (Retd)

SJMV's Mahant Arts and Commerce College, Rayapur, Dharwad

Prof. B. M. Ratnakar

Department of Political Science, Karnatak University, Dharwad.

Secretary

Prof. Harish Ramaswamy

Department of Political Science, Karnatak University, Dharwad.

Joint Secretary

Prof. Kamalaxi G. Tadasad

Department of Political Science, Rani Channamma University, Belagavi.

Treasurer

Prof. M. Yariswamy

Department of Political Science, Karnatak University, Dharwad.

Women Representative

Dr. Ratna M. Mariyappagoudar

Department of Political Science, J.S.S. College, Dharwad.

Representative from among the Research Scholars

Dr. Basappa Athani

Department of Political Science, Karnatak University, Dharwad.

SUBSCRIPTION FORM

	PRINT ONLY (✓)
INDIVIDUAL (Annual Subscription)	500/-
INSTITUTION/ORGANISATION (Annual Subscription)	1000/-
OTHER COUNTRIES	\$ 500
Loose Copies (Per Copy)	₹ 250

Name of the Individual / Institution:

Address:

.....

.....

City: State:

Pin Code: Tel :

Email:

D.D Drawn on Bank:

Date: Amount:

Note: Remittance to be made in favor of Chanakya Alumni Association, Department of Political Science, Karnatak University, payable at Dharwad- 580003 by Cheque/ DD. The above rates are inclusive of postage

Publisher:

Chanakya Alumni Association

Department of Political Science

Karnatak University

Pavate Nagar, Dharwad

KARNATAKA, INDIA.

Advertisement Tariff

“Chanakya” will accept a limited number of corporate and institutional advertisements. The size of the journal will be 9.75"x7.25" The tariff for the advertisement in each issue are as follows:

Position	Colour	Black and White
Back Cover	Rs 10,000	NA
Inside Cover	Rs 6,000	NA
Full Page	Rs 5,000	Rs 4,000

Request for advertisement in the journal may be sent to the Executive Editor in the Advertisement Request Form given below.

Advertisement Request Form

Dear Sir/ Madam,

We wish to advertise in “Chanakya” for _____ issue(s) in _____ position in Black and White/ Colour. Accordingly, a Demand Draft/ cheque, Bearing No. _____ dated _____ for Rs/\$ _____ drawn in favor of Chanakya Alumni Association, Department of Political Science, Karnatak University, payable at Dharwad- 580003 The above rates are inclusive of postage. The Advertisement content along with soft and hard copies of the art work are enclosed herewith. Please effect this from the next issue onwards.

Name _____

Address _____

City _____ Pin _____ Country _____

Phones _____

E-mail Address _____

Signature

NOTES FOR CONTRIBUTORS

Submission of Manuscripts :

Two identical copies of the manuscript each fully numbered and typed in double spacing throughout, on one side only of white A-4 size paper, plus a disk version of the article should be sent to the Executive Editor. The title of the article and the author's name and address should be typed on separate page of the beginning of the article. The second page should contain an abstract of 100-150 words and the title of the article, but not the author's name. Manuscripts over 25 pages are not encouraged. Papers may be submitted as e-mail but should necessarily be followed by one hard copy. Manuscripts should normally not exceed 6000 words. Manuscripts once submitted will not be returned. Manuscripts which are not in the style specified by the journal will be returned to the authors. The cover page of the paper should bear only the name(s) of the author(s), designation, official address, telephone number and e mail, title of the paper and brief curriculum vitae of the author(s) as the articles are subjected to anonymous pre-review by a peer group before being accepted for publication. Five off prints of each paper shall be supplied to the principal author along with a copy of the journal on payment.

Duplicity :

Dual submissions are not accepted. Please attach to every submission a covering letter confirming that all the authors have agreed to the submission and that the article/paper is not currently being considered for publication by any other Journal. Submission of an article/ book review of other item implies that it has not been published or accepted for publication elsewhere. When an article has been accepted for publication the author is strongly encouraged to send a copy of the final version on a rewritable computer disk, together with the hard copy 'typescript, giving details of the work processing software used.

References :

At the end of the paper, all references should be consolidated in a single alphabetical list starting on a new page. References to publications should be placed in the text, Reference should be indicated in the typescript by giving author's name, with the year of publication in parentheses. Authors are particularly requested to verify that each text references appear in the list, and vice versa. In addition to author's surname and first name(s) and intial(s), and the title of the book or article, references to books should always include the place of publication and publisher, and for journal articles, the volume number and page numbers.

Footnotes :

If there are a few points that require discussion in the article but not in the body of the text, numbered footnotes may be used. Numbered footnotes should be typed consecutively, double spaced, at the end of the paper, starting on a new page. Jargon should be avoided, technical terms not widely understood should be clearly defined; and the conclusions of statistical analysis should be clear as well as supported by

quantitative information in tables, footnotes and text as appropriate.

Note : A declaration to the effect that the article / research paper / opinion in it is solely the responsibility of the author should be enclosed.

plagiarism is seriously discouraged. If found guilty author is solely responsible.

Process charges of Rs. 1500/- shall be paid by the author/s subject to the acceptance of the article.

Book Reviews:

Authors/Publishers desirous of their book(s) to be reviewed in the journal should send two copies of the book to the Executive Editor.

All Submission may be sent to :

Executive Editor, 'Chanakya' Department of Political Science, Karnatak University,
Pavate Nagar,

Dharwad-580 003.

Tel. (Off) : 0836-2215223 (Mob) 9448379350

E-mail : harishramas1960@gmail.com

Read, Publish
and Advertise
in Chanakya

APPLICATION FOR MEMBERSHIP

1. Name : _____
2. Present Position : _____
3. Year in which you were a : _____
Student in the Department : _____
4. Present Postal Address : _____
(Any Change in this Address : _____
Should be communicated to : _____
the Secretary) _____
5. Permanent Address : _____
6. Details of Membership : _____

Patron	
Rs.10, 000/-	

Donor	
Rs.5, 000/-	

Life Member	
Rs.1, 000/-	

7. Mode of Payment

DD

Cheque

Challan

Date:

Signature of the Applicant

For Office Use

Signature of the Secretary

Signature of the Treasurer

Signature of the President/Honorary President